

การทดสอบสกอและวิธีการบุทสเตรปสำหรับการทดสอบทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถิติ ภาควิชาสถิติ

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A SCORE TEST AND BOOTSTRAP METHOD FOR ZERO INFLATED NEGATIVE BINOMIAL
TEST

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Statistics
Department of Statistics
FACULTY OF COMMERCE AND ACCOUNTANCY
Chulalongkorn University
Academic Year 2021
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การทดสอบสกออร์และวิธีการบุทสเตรปสำหรับการทดสอบ
	ทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก
โดย	น.ส.สิริยาภรณ์ บรรณสิทธิ์
สาขาวิชา	สถิติ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัตติฤดี เจริญรักษ์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการ
บัญชี
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิเลิศ ภูริวัชร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุภาพ สมบูรณ์สวัสดิ์)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัตติฤดี เจริญรักษ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฐุรา พึ่งพาพงศ์)
..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล ดุรงค์วัฒนา)

สิริยาภรณ์ บรรณสิทธิ์ : การทดสอบสกอและวิธีการบูทสเตรปสำหรับการทดสอบทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก. (A SCORE TEST AND BOOTSTRAP METHOD FOR ZERO INFLATED NEGATIVE BINOMIAL TEST) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ณัตติ ฤดี เจริญรักษ์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และเพื่อศึกษาการเปรียบเทียบกำลังการทดสอบสำหรับวิธีการทดสอบสกอและวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก โดยพิจารณาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้วิธีการจำลองข้อมูลที่อาศัยเทคนิคมอนติคาร์โล ซึ่งในงานวิจัยได้จำลองข้อมูลที่มีการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4 และ 0.5 โดยมีค่าเฉลี่ยทวินามนิเสธเท่ากับ 1, 2, 3 และ 4 มีการกระจาย (Dispersion) สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก เท่ากับ 0.01, 0.025, 0.05 และ 0.075 ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100 และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบเท่ากับ 0.05 ในแต่ละสถานการณ์กระทำซ้ำ 5,000 ครั้ง

ผลการวิจัยปรากฏว่าทั้งการทดสอบสกอและการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์ที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอ สามารถควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้ดี และเมื่อพิจารณากำลังการทดสอบพบว่า ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอให้กำลังการทดสอบที่สูงกว่าการทดสอบสกอ จากการพิจารณาทั้งความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบภายใต้การแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก สรุปได้ว่าวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอช่วยให้การทดสอบสกอมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สาขาวิชา สถิติ
ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6380360926 : MAJOR STATISTICS

KEYWORD: Bootstrap Test / Negative Binomial / Score Test / Zero Inflated
Negative Binomial

Siriyaporn Bunnasit : A SCORE TEST AND BOOTSTRAP METHOD FOR ZERO
INFLATED NEGATIVE BINOMIAL TEST. Advisor: Asst. Prof. NUTTIRUDEE
CHAROENRUK, Ph.D.

The purpose of this research was to study the ability to control the probability of a type 1 error and to compare the power of a test between a score test and a bootstrap test applied on a score test of zero inflated negative binomial distribution. The criteria used for comparison was the ability to control the probability of a type 1 error and the power of a test.

This research was an experimental study based on data simulation by Monte Carlo technique. The data were simulated from zero inflated negative binomial distribution as the probabilities of generating zeros are 0, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4 and 0.5, the means are 1, 2, 3 and 4, and the dispersion are 0.010, 0.025, 0.05 and 0.075. The sample size of 20, 50 and 100 were used. The statistical significance level was set to 0.05 for each situation replicated 5,000 times.

The results of the research showed that both of the score test and the bootstrap test applied on a score test mostly has well controlling of the probability of a type 1 error. Moreover, the bootstrap test applied on a score test has better power of a test than the score test in most of situations. In conclusion, the bootstrap test applied on a score test shows higher effectiveness than the score test.

Field of Study: Statistics

Student's Signature

Academic Year: 2021

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือ คำแนะนำ และความเอาใจใส่จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัตติฤดี เจริญรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ความรู้ ตลอดจนความช่วยเหลือให้คำแนะนำ ตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงวิทยานิพนธ์ และให้กำลังใจในการเป็นอย่างดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุภาพ สมบูรณ์สวัสดิ์ ประธาน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิฐุรา พึ่งพาพงศ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุพล ดุรงค์วัฒนา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ตลอดจน ตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์สำเร็จ สมบูรณ์ลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้องของผู้วิจัย ที่ให้กำลังใจที่ดีเสมอมาและ สนับสนุนด้านการศึกษาโดยตลอด รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้คำปรึกษาและคอยช่วยเหลือผู้วิจัยเป็น อย่างดี

สิริยาภรณ์ บรรณสิทธิ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูป.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตงานวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 การแจกแจงทวินามนิเสธ (Negative Binomial Distribution).....	4
2.2 การแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก (Zero Inflated Negative Binomial Distribution).....	4
2.3 การทดสอบสกอร์ (Score test).....	5
2.4 วิธีบูทสเตรป (Bootstrap method).....	6
2.5 ความผิดพลาดในการทดสอบสมมติฐาน.....	6
2.6 กำลังการทดสอบ (Power of test).....	7
2.7 เกณฑ์การพิจารณาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ..	8

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	10
3.1 ขอบเขตของการจำลองข้อมูล.....	10
3.2 ขั้นตอนในการคำนวณการทดสอบบูทสเตรป.....	10
3.3 ขั้นตอนในการคำนวณค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลัง การทดสอบ	11
บทที่ 4 ผลการวิจัย	14
4.1 ความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1	15
4.2 การเปรียบเทียบค่าประมาณของกำลังการทดสอบ.....	26
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	55
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	55
5.2 อภิปรายผล.....	56
5.3 ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม.....	57
ประวัติผู้เขียน.....	74

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ของการทดสอบสำหรับการกระจายเท่ากับ 0.01, 0.025, 0.05 และ 0.075	15
ตารางที่ 4.2 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบภายใต้การแจกแจงทวินามนินิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก สำหรับการกระจายเท่ากับ 0.010.....	26
ตารางที่ 4.3 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบภายใต้การแจกแจงทวินามนินิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก สำหรับการกระจายเท่ากับ 0.025.....	27
ตารางที่ 4.4 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบภายใต้การแจกแจงทวินามนินิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก สำหรับการกระจายเท่ากับ 0.050.....	28
ตารางที่ 4.5 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบภายใต้การแจกแจงทวินามนินิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก สำหรับการกระจายเท่ากับ 0.075.....	29

รูปที่ 4.13 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ว้อย่างเท่ากับ 50.....	39
รูปที่ 4.14 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ว้อย่างเท่ากับ 100.....	41
รูปที่ 4.15 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ว้อย่างเท่ากับ 20.....	43
รูปที่ 4.16 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ว้อย่างเท่ากับ 50.....	45
รูปที่ 4.17 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ว้อย่างเท่ากับ 100.....	47
รูปที่ 4.18 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ว้อย่างเท่ากับ 20.....	49
รูปที่ 4.19 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ว้อย่างเท่ากับ 50.....	51
รูปที่ 4.20 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ว้อย่างเท่ากับ 100.....	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการนับบนช่วงเวลาหนึ่งๆ หรือในพื้นที่หนึ่งๆโดยทั่วไปนิยมใช้การแจกแจงปัวซอง (Poisson distribution) ตัวอย่างเช่น จำนวนผู้เข้าใช้บริการธนาคารแห่งหนึ่ง ในช่วงเวลา 14.00-15.00 เป็นต้น อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติ ข้อมูลมักจะมีการกระจายเกินเกณฑ์ (Overdispersion) ซึ่งเกิดจากการที่ข้อมูลมีความแปรปรวนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของข้อมูล รวมไปถึงข้อมูลที่มีค่าศูนย์เป็นจำนวนมาก (Zero Inflated) ดังนั้นในเวลาต่อมาจึงทำให้เกิดการแจกแจงปัวซองที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก (Zero inflated Poisson distribution) ในปี 1998 Ridout et al. แสดงให้เห็นว่า สำหรับข้อมูลที่มีการแจกแจงปัวซองที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก บางข้อมูลอาจไม่เหมาะสมที่ใช้การแจกแจงดังกล่าวเนื่องจากมีการกระจายเกินเกณฑ์ จากผลการศึกษาดังกล่าว ผู้ศึกษาแนะนำว่าการใช้การแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการแจกแจงทวินามนิเสธ (Negative binomial distributopn) มีความเหมาะสมกับข้อมูลที่มีการกระจายเกินเกณฑ์

การทดสอบสกออร์ ถูกนำเสนอโดย Rao ในปี ค.ศ. 1948 ซึ่งการทดสอบนี้เหมาะกับการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการแจกแจงภายใต้ทางเลือกที่ต่อเนื่องกัน และเป็นหนึ่งในวิธีการเปรียบเทียบความเหมาะสมของการแจกแจงที่มีข้อมูลกระจายเกินเกณฑ์ ในปี 2001 Ridout et al. ได้นำเสนอการทดสอบสกออร์ สำหรับการเปรียบเทียบตัวแบบปัวซองที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก (Zero inflated Poisson model) กับตัวแบบทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก (Zero inflated Negative binomial model) จากผลการทดสอบระบุว่า การทดสอบสกออร์ มีแนวโน้มที่จะให้ระดับนัยสำคัญที่คลาดเคลื่อน เนื่องจากจะให้ผลลัพธ์ที่มีระดับนัยสำคัญน้อยเกินไปหากข้อมูลมีขนาดเล็ก ดังนั้นควรเพิ่มขนาดข้อมูลเป็นขนาดใหญ่ ในปี 2009 N. Jansakul and John P. Hinde ได้นำเสนอการทดสอบสกออร์ สำหรับการทดสอบตัวแบบทวินามนิเสธเทียบกับตัวแบบทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก จากผลการศึกษาพบว่า การทดสอบสกออร์ มีประสิทธิภาพในการทดสอบสมมติฐานสำหรับการแจกแจงทวินามเทียบกับทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก และในปี 2005 Byoung Cheol Jung et al. ได้ศึกษาการนำวิธีบูทสเตรป (Bootstrap method) มาประยุกต์ใช้กับการทดสอบสกออร์ สำหรับทดสอบตัวแบบถดถอยทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก เทียบกับตัวแบบปัวซองที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก โดยวิธีบูทสเตรปที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้คือ Parametric bootstrap ซึ่งเป็นการจำลองข้อมูลโดยที่ทราบการแจกแจง แต่ไม่ทราบค่าพารามิเตอร์ โดยที่วิธีนี้จะทำการประมาณค่าพารามิเตอร์โดยใช้การประมาณด้วยวิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum likelihood estimate)

จากนั้นชุดตัวอย่างบูทสเตรป (Bootstrap sample) จะถูกสร้างจากการแจกแจงเดิมภายใต้พารามิเตอร์ตัวประมาณภาวะน่าจะเป็นสูงสุด (เบญจพร, 2560) ซึ่งจากการศึกษาสรุปได้ว่า การนำวิธีบูทสเตรปมาประยุกต์ใช้กับการทดสอบสก็อร์ สามารถรักษาระดับนัยสำคัญได้ใกล้เคียงกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดและให้กำลังการทดสอบที่สูงกว่าการทดสอบสก็อร์โดยใช้การแจกแจงปกติเชิงเส้นกำกับ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2554 อรรวรรณ กลีบบัว ได้นำวิธีการบูทสเตรปมาประยุกต์ใช้กับการทดสอบต่างๆ ซึ่งหนึ่งในการทดสอบนั้นคือการทดสอบสก็อร์ สำหรับการแจกแจงปัวซองเทียบกับการแจกแจงแบบปัวซองที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก พบว่าการนำวิธีบูทสเตรปมาประยุกต์ใช้กับการทดสอบสก็อร์สามารถควบคุมความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้ดี และให้กำลังการทดสอบที่สูงกว่าการทดสอบสก็อร์

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษารเปรียบเทียบระหว่างการทดสอบสก็อร์ และวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ โดยใช้วิธี Parametric bootstrap สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ เทียบกับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก เพื่อศึกษาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และเปรียบเทียบกำลังการทดสอบสำหรับวิธีการทดสอบข้างต้น โดยพิจารณาจากความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

(1) เพื่อศึกษาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ของวิธีการทดสอบสก็อร์ และวิธีบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก

(2) เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบกำลังการทดสอบสำหรับวิธีการทดสอบสก็อร์ และวิธีบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการควบคุมความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบของแต่ละการทดสอบจะแตกต่างกันภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

การวิจัยนี้กระทำภายใต้ขอบเขตการทดสอบการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ดังนี้

(1) ศึกษาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบสกอ์และวิธีบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอ์

(2) จำลองข้อมูลจากประชากรสำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์ เท่ากับ 0, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4 และ 0.5 โดยมีค่าเฉลี่ยทวินามนิเสธ เท่ากับ 1, 2, 3 และ 4 อีกทั้งมีการกระจาย (Dispersion) สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก เท่ากับ 0.01, 0.025, 0.050 และ 0.075

(3) กำหนดขนาดตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้คือ 20, 50 และ 100

(4) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบ เท่ากับ 0.05

(5) การศึกษานี้ได้ทำการจำลองข้อมูลจำนวน 5,000 ชุด โดยใช้เทคนิคมอนติคาร์โล

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาจะแสดงให้เห็นผลการเปรียบเทียบการทดสอบสกอ์ที่ประยุกต์กับบูทสเตรปจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ สำหรับการทดสอบการแจกแจงทวินามนิเสธเทียบกับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การแจกแจงทวินามนิเสธ (Negative Binomial Distribution)

การแจกแจงทวินามนิเสธเป็นการแจกแจงไม่ต่อเนื่องแบบหนึ่งที่มีการศึกษาอย่างยาวนานในสถิติและทฤษฎีความน่าจะเป็น ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปฟังก์ชันมวลความน่าจะเป็นได้ดังนี้ (สุนิสา,2561)

$$P(X=x) = \frac{\Gamma(x + \tau^{-1})}{\Gamma(x+1) \Gamma(\tau^{-1})} \left(\frac{1}{1 + \tau\lambda} \right)^{\tau^{-1}} \left(\frac{\tau\lambda}{1 + \tau\lambda} \right)^x \quad ; x=0, 1, 2, \dots$$

โดยที่ X เป็นตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงทวินามนิเสธ ซึ่งมีพารามิเตอร์ 2 ตัว คือ พารามิเตอร์ค่าเฉลี่ย (λ) พารามิเตอร์การกระจาย (Dispersion) (τ) โดยมีค่าคาดหวังและความแปรปรวน คือ $E(X) = \lambda$ และ $Var(X) = \lambda + \tau\lambda^2$ ตามลำดับ

2.2 การแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก (Zero Inflated Negative Binomial Distribution)

ใน ค.ศ. 1994 Heilbron ได้พัฒนาตัวแบบการถดถอยทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก เพื่อให้สามารถใช้กับข้อมูลที่เป็นจำนวนนับที่เกิดปัญหาการกระจายเกินเกณฑ์ (Overdispersion) ซึ่งเกิดจากการที่ข้อมูลมีความแปรปรวนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของข้อมูล รวมไปถึงข้อมูลที่มีค่าศูนย์เป็นจำนวนมาก (กษมะ,2554) ใน ค.ศ. 2007 Mwalili ได้อธิบายรายละเอียดฟังก์ชันมวลความน่าจะเป็นของตัวแบบถดถอยทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ซึ่งสามารถเขียนได้ดังนี้

$$P(Y=y) \begin{cases} \omega + (1 - \omega) (1 + \lambda\tau)^{-\tau^{-1}}, & y=0 \\ (1 - \omega) \frac{\Gamma(y + \tau^{-1})}{y! \Gamma(\tau^{-1})} (1 + \lambda\tau)^{-\tau^{-1}} (1 + \lambda^{-1}\tau^{-1})^{-y}, & y=1, 2, \dots \end{cases}$$

โดยที่ Y เป็นตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมากของเหตุการณ์ที่สนใจ มีพารามิเตอร์ 3 ตัว คือ พารามิเตอร์ค่าเฉลี่ย (λ) พารามิเตอร์การกระจาย (Dispersion) (τ) และพารามิเตอร์ของความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์ (ω) การแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก

มากสามารถเขียนได้เป็น $Y \sim ZINB(\lambda, \tau, \omega)$ สำหรับค่าคาดหวังและความแปรปรวนของตัวแปรตอบสนอง Y คือ $E(Y) = (1 - \omega)\lambda$ และ $Var(Y) = (1 - \omega)\lambda(1 + \omega\lambda + \lambda\tau)$ ตามลำดับ

จากฟังก์ชันมวลความน่าจะเป็นของตัวแบบถดถอยทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมากข้างต้น เมื่อ $\omega = 0$ จะเป็นตัวแบบถดถอยทวินามนิเสธ และเมื่อ $\tau = 0$ จะเป็นการถดถอยปัวซองที่มีค่าศูนย์เป็นจำนวนมาก (กษมะ, 2554)

เมื่อ $\omega = 0$ เป็นตัวแบบถดถอยทวินามนิเสธ ดังนั้นสามารถทดสอบสมมติฐานเพื่อทดสอบว่าการแจกแจงทวินามนิเสธหรือการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก การแจกแจงใดมีความเหมาะสมกว่ากันได้ ดังนี้

สมมติฐาน $H_0: \omega = 0$

$H_1: \omega > 0$

เมื่อสามารถปฏิเสธสมมติฐานข้างต้นได้ แสดงว่าการใช้การแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมากมีความเหมาะสมกว่าการแจกแจงทวินามนิเสธ

2.3 การทดสอบสกอร์ (Score test)

การทดสอบสกอร์ถูกนำเสนอโดย Rao ในปี ค.ศ. 1948 ซึ่งการทดสอบนี้เหมาะกับการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการแจกแจงภายใต้ทางเลือกที่ต่อเนื่องกัน เช่น การเปรียบเทียบระหว่างการแจกแจงปัวซองกับทางเลือกการแจกแจงปัวซองที่มีค่าศูนย์เป็นจำนวนมาก เป็นต้น ในปี 2009 Jansakul and John P. Hinde ได้นำเสนอวิธีการทดสอบสกอร์ สำหรับการทดสอบตัวแบบทวินามนิเสธเทียบกับตัวแบบทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ซึ่งตัวสถิติทดสอบสกอร์สามารถเขียนได้ ดังนี้

$$S = \frac{[n_0(1 + \hat{\tau}\hat{\lambda})^{\hat{\tau}^{-1}} - n]^2}{n[(1 + \hat{\tau}\hat{\lambda})^{\hat{\tau}^{-1}} - 1] - \left[\frac{n\hat{\lambda}}{1 + \hat{\tau}\hat{\lambda}} + \frac{n^2 \left[\log(1 + \hat{\tau}\hat{\lambda}) - \frac{\hat{\tau}\hat{\lambda}}{1 + \hat{\tau}\hat{\lambda}} \right]^2}{\sum_i^n \left[E \left(\sum_{t=0}^{y_i-1} (\hat{\tau}^{-1} + t) \right)^{-2} - \frac{\hat{\tau}^2 \hat{\lambda}}{(1 + \hat{\tau}\hat{\lambda})} \right]} \right]}$$

โดยที่

- n แทนจำนวนค่าสังเกตทั้งหมด
- n_0 แทนจำนวนค่าสังเกตเฉพาะศูนย์
- $\hat{\lambda}$ ตัวประมาณความน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ย
- $\hat{\tau}$ ตัวประมาณความน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์การกระจาย

ตัวสถิติทดสอบนี้จะมีการแจกแจงลู่เข้าการแจกแจงแบบไคกำลังสองที่มีองศาอิสระเท่ากับ 1

2.4 วิธีการบูทสเตรป (Bootstrap method)

คำว่า “บูทสเตรป” ถูกคิดค้นโดย Bradly Efron ในปี ค.ศ. 1979 Efron เป็นนักสถิติชาวอเมริกันที่ได้รับรางวัลมากมาย หนึ่งในรางวัลที่สำคัญคือ Guy Medal in Gold จาก Royal Statistical Society ซึ่งเขาได้ทำการเสนอวิธีการจำลองข้อมูลด้วยวิธีการ Bootstrap ซึ่งแบ่งได้ 2 วิธี (เบญจพร,2560) คือ

(1) Nonparametric bootstrap เป็นการจำลองข้อมูลโดยที่ไม่ทราบการแจกแจงของข้อมูล โดยมีพื้นฐานคือ ทำการสุ่มตัวอย่างซ้ำ ๆ โดยนิยมใช้การสุ่มตัวอย่างแบบคืนที่ (Sampling with replacement) จากชุดตัวอย่างเดิมที่มีอยู่ x_1, x_2, \dots, x_n ซึ่งแต่ละค่าสังเกตมีความน่าจะเป็นที่จะถูกเลือกเท่ากับ $\frac{1}{n}$ และให้ $x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*$ เป็นชุดตัวอย่างขนาด n ที่สุ่มได้ ซึ่งจะเรียกชุดของขนาดตัวอย่างนี้ว่า ตัวอย่างบูทสเตรป (Bootstrap sample)

(2) Parametric bootstrap เป็นการจำลองข้อมูลโดยที่ทราบการแจกแจง แต่ไม่ทราบค่าพารามิเตอร์ $f(x, \theta)$ โดยที่วิธีการนี้จะทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ θ ด้วย $\hat{\theta}$ ซึ่งการประมาณค่าพารามิเตอร์นั้นนิยมใช้การประมาณด้วยความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum likelihood estimate) จากนั้นชุดตัวอย่างบูทสเตรป (Bootstrap sample) จะถูกสร้างจาก $f(x, \hat{\theta})$ เช่น มีข้อมูล x_1, x_2, \dots, x_n มีการแจกแจงปกติที่ไม่ทราบ μ และ σ^2 จากนั้นทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวด้วย $\hat{\mu}$ และ $\hat{\sigma}^2$ ตามลำดับ แล้วตัวอย่างบูทสเตรปจะถูกสร้างจากการแจกแจงปกติที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\hat{\mu}$ และความแปรปรวนเท่ากับ $\hat{\sigma}^2$

ในงานวิจัยนี้จะใช้วิธีการ Parametric bootstrap เพื่อนำไปประยุกต์กับการทดสอบสกอรั เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยเป็นข้อมูลที่ทราบการแจกแจงของข้อมูล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

2.5 ความผิดพลาดในการทดสอบสมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานนั้น จะต้องมีการสรุปหรือตัดสินใจอยู่ 2 ลักษณะ คือ การปฏิเสธสมมติฐานว่าง (null hypothesis; H_0) หรือไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานว่างได้ ซึ่งการสรุปหรือตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นอาจเสี่ยงต่อการเกิดความผิดพลาดขึ้นได้เสมอ ซึ่งความผิดพลาดที่เกิดขึ้นนั้นมี 2 ประเภท คือ

(1) ความผิดพลาดแบบที่ 1 (Type I error) เป็นความผิดพลาดที่เกิดจากการปฏิเสธสมมติฐานว่าง เมื่อสมมติฐานว่างเป็นจริง โอกาสที่ยอมให้เกิดความผิดพลาดแบบที่ 1 นี้ เรียกว่าระดับนัยสำคัญ (level of significant) สามารถเขียนแทนด้วย α และเรียก $1 - \alpha$ ว่าระดับความเชื่อมั่น โดยโอกาสที่ยอมให้เกิดความผิดพลาดแบบที่ 1 นี้ ผู้ทดสอบสมมติฐานสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสมของข้อมูลหรือสถานการณ์ที่จะทดสอบ

(2) ความผิดพลาดแบบที่ 2 (Type II error) เป็นความผิดพลาดที่เกิดจากการที่ไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานว่าง (H_0) เมื่อสมมติฐานว่างเป็นเท็จ โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดแบบที่ 2 นี้สามารถเขียนแทนด้วย β และโอกาสของการทดสอบที่จะตัดสินใจได้ถูกต้องสามารถเขียนแทนด้วย $1 - \beta$ ซึ่งทางสถิติค่านี้สามารถเรียกว่า กำลังการทดสอบ (Power of Test)

โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดทั้ง 2 แบบนั้นมีความสัมพันธ์กัน คือถ้าลดขนาดของ α จะเป็นการเพิ่มขนาดของ β ในทางกลับกัน ถ้าเพิ่มขนาดของ α จะเป็นการลดขนาดของ β ด้วยเช่นกัน ดังนั้น ความผิดพลาดทั้งสองแบบนี้จะแปรผกผันกันเสมอ ซึ่งส่วนมากจะยอมให้เกิดความผิดพลาดแบบที่ 1 มากกว่าความผิดพลาดแบบที่ 2 เนื่องจากจะเกิดความเสียหายได้น้อยกว่าแบบที่ 2

2.6 กำลังการทดสอบ (Power of test)

กำลังการทดสอบ (Power of Test) หมายถึง ความน่าจะเป็นหรือโอกาสที่จะปฏิเสธสมมติฐานว่าง (null hypothesis; H_0) ได้อย่างถูกต้องตรงกับความเป็นจริง เมื่อสมมติฐานว่างเป็นเท็จ ซึ่งสามารถเขียนได้เป็น $1 - \beta$ เมื่อ β คือความน่าจะเป็นของการเกิดความผิดพลาดแบบที่ 2 ซึ่งสถิติทดสอบที่เหมาะสมควรจะมีกำลังการทดสอบเข้าใกล้ 1 หรือ 100% โดยกำลังการทดสอบขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ (ธีรศักดิ์, 2551, น.17) ดังนี้

(1) ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดแบบที่ 1 (α) เนื่องจากกำลังของการทดสอบแปรผันตามกับความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดที่ 1 นั่นคือ ถ้าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดแบบที่ 1 มากขึ้น กำลังการทดสอบก็จะมากขึ้น ในทางกลับกัน ถ้าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดแบบที่ 1 น้อยลง กำลังการทดสอบก็จะน้อยลงเช่นเดียวกัน

(2) ความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดแบบที่ 2 (β) เนื่องจากกำลังการทดสอบแปรผกผันกับความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดแบบที่ 2 นั่นคือ ถ้าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดแบบที่ 2 มากขึ้น กำลังการทดสอบก็จะน้อยลง ในทางกลับกัน ถ้าความน่าจะเป็นที่จะเกิดความผิดพลาดแบบที่ 2 น้อยลง กำลังการทดสอบก็จะมากขึ้น

(3) ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากกำลังการทดสอบจะแปรผกผันกับความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความแปรปรวนน้อย กำลังการทดสอบก็จะมากขึ้น ในทางกลับกัน ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความแปรปรวนมาก กำลังการทดสอบก็จะน้อยลง

(4) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากกำลังการทดสอบจะแปรผันตามขนาดของกลุ่มตัวอย่าง นั่นคือ ถ้าเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะทำให้กำลังการทดสอบเพิ่มขึ้นเช่นกัน

2.7 เกณฑ์การพิจารณาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1

ในการวิจัยครั้งนี้จะพิจารณาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 โดยใช้เกณฑ์การทดสอบแบบทวินาม (Binomial test) ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 โดยมีรายละเอียด (สุทธาทิพย์, 2544) ดังนี้

กำหนด α คือ ระดับนัยสำคัญที่แท้จริง หรือค่าความผิดพลาดแบบที่ 1 จากการทดสอบสถิติทดสอบ

$\hat{\alpha}$ คือ ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1

α^* คือ ระดับนัยสำคัญของการทดสอบทวินาม กำหนดให้เท่ากับ 0.05

α_0 คือ ระดับนัยสำคัญในการทดสอบที่กำหนดในการวิจัย เท่ากับ 0.05

n^* คือ จำนวนรอบของการทดสอบ ในที่นี้ใช้เท่ากับ 5,000

สมมติฐานที่ต้องการทดสอบ คือ

$$H_0 : \alpha \leq \alpha_0$$

$$H_1 : \alpha > \alpha_0$$

โดยทฤษฎีบทลิมิตสู่ส่วนกลาง (Central Limit Theorem) ความน่าจะเป็นที่จะไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานว่าง (H_0) เท่ากับ

$$P \left[\frac{\hat{\alpha} - \alpha_0}{\sqrt{\frac{\alpha_0(1-\alpha_0)}{n^*}}} \leq Z_{\alpha^*} \right] = 1 - \alpha^*$$

หรือ

$$P \left[\hat{\alpha} \leq \alpha_0 + Z_{\alpha^*} \sqrt{\frac{\alpha_0(1-\alpha_0)}{n^*}} \right] = 1 - \alpha^*$$

การทดสอบจะสามารถควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้ เมื่อ $\hat{\alpha}$ อยู่ในช่วง

$$\left(0, \alpha_0 + Z_{\alpha^*} \sqrt{\frac{\alpha_0(1-\alpha_0)}{n^*}} \right)$$

เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 การทดสอบจะสามารถควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้ เมื่อ α อยู่ในช่วง

$$\left(0, 0.05 + 1.645 \sqrt{\frac{0.05(1-0.05)}{5000}} \right)$$

นั่นคือ (0 , 0.0551)

การทดสอบใดมีค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 อยู่ในช่วง (0 , 0.0551) กล่าวได้ว่า การทดสอบนั้นสามารถควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งทำการศึกษาโดยวิธีการจำลองข้อมูลที่อาศัยเทคนิคมอนติคาร์โล เพื่อศึกษาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการทดสอบสก็อร์และวิธีบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก สำหรับการจำลองข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจะทำงานด้วยโปรแกรม R

3.1 ขอบเขตของการจำลองข้อมูล

- (1) จำลองข้อมูลจากการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก โดยมีพารามิเตอร์ ดังนี้
 - (1.1) ค่าเฉลี่ยของทวินามนิเสธเท่ากับ 1, 2, 3, และ 4
 - (1.2) ความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4 และ 0.5
 - (1.3) การกระจาย (Dispersion) สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก เท่ากับ 0.010, 0.025, 0.050 และ 0.075
- (2) กำหนดขนาดตัวอย่าง คือ 20, 50 และ 100
- (3) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05
- (4) วิธีการคำนวณหาตัวประมาณวิธิน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ยและการกระจายจะใช้วิธี Grid Search

3.2 ขั้นตอนในการคำนวณการทดสอบบูทสเตรป

ในงานวิจัยนี้จะใช้วิธีการ Parametric bootstrap ในการสร้างชุดข้อมูลเพื่อนำไปคำนวณค่าสถิติทดสอบสก็อร์และวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- (1) คำนวณหาตัวประมาณวิธิน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ย และตัวประมาณวิธิน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์การกระจาย จากข้อมูลที่มีการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก โดยมีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0 ซึ่งข้อมูลชุดนี้เป็นชุดข้อมูลเดียวกับที่นำไปใช้ในการคำนวณค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1
- (2) สร้างชุดตัวอย่างบูทสเตรปจากการจำลองข้อมูลทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก โดยมีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0 ภายใต้ตัวประมาณวิธิน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ยและพารามิเตอร์การกระจายจากข้อ (1)

(3) นำชุดตัวอย่างบวทสเตรปมาหาตัวประมาณวิถีภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ย และตัวประมาณความวิถีภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์การกระจาย จากนั้นจึงคำนวณค่าสถิติทดสอบสกอร์ (S^*) ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$S^* = \frac{[n_0^*(1 + \hat{\tau}^*\hat{\lambda}^*)^{\hat{\tau}^*-1} - n^*]^2}{n^* \left[(1 + \hat{\tau}^*\hat{\lambda}^*)^{\hat{\tau}^*-1} - 1 \right] - \left[\frac{n^*\hat{\lambda}^*}{1 + \hat{\tau}^*\hat{\lambda}^*} + \frac{n^{*2} \left[\log(1 + \hat{\tau}^*\hat{\lambda}^*) - \frac{\hat{\tau}^*\hat{\lambda}^*}{1 + \hat{\tau}^*\hat{\lambda}^*} \right]^2}{\sum_t \left[E \left(\sum_{t=0}^{y_i^*-1} (\hat{\tau}^*-1 + t) \right)^{-2} - \frac{\hat{\tau}^*{}^2 \hat{\lambda}^*}{(1 + \hat{\tau}^*\hat{\lambda}^*)} \right]} \right]}$$

โดยที่

n^* แทนจำนวนค่าสังเกตทั้งหมดของชุดตัวอย่างบวทสเตรป

n_0^* แทนจำนวนค่าสังเกตเฉพาะศูนย์ของชุดตัวอย่างบวทสเตรป

$\hat{\lambda}^*$ ตัวประมาณวิถีภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ยของชุดตัวอย่างบวทสเตรป

$\hat{\tau}^*$ ตัวประมาณวิถีภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์การกระจายของชุดตัวอย่างบวทสเตรป

(4) ทำซ้ำข้อ (2) – (3) จำนวน 1,000 ครั้ง

(5) นำค่าสถิติทดสอบสกอร์ (S^*) ที่ได้จากข้อ (4) ไปใช้ในการทดสอบสมมติฐานสำหรับขั้นตอนในการคำนวณค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

3.3 ขั้นตอนในการคำนวณค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบ

(1) การจำลองข้อมูล

(1.1) การจำลองข้อมูลสำหรับคำนวณค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 โดยจำลองข้อมูลที่มีการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0 โดยมีค่าเฉลี่ยของทวินามนิเสธเท่ากับ 1, 2, 3, และ 4 มีการกระจายสำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก เท่ากับ 0.010, 0.025, 0.050 และ 0.075 ขนาดเท่ากับ 20, 50 และ 100

(1.2) การจำลองข้อมูลสำหรับคำนวณกำลังการทดสอบ โดยจำลองข้อมูลที่มีการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1, 0.2, 0.3, 0.4 และ 0.5 โดยมีค่าเฉลี่ยของทวินามนิเสธเท่ากับ 1, 2, 3 และ 4 มีการกระจายสำหรับการแจกแจงที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก เท่ากับ 0.010, 0.025, 0.050 และ 0.075

(2) หาตัวประมาณวิถีภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ย และตัวประมาณวิถีภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์การกระจาย จากนั้นคำนวณค่าสถิติทดสอบสกอร์ (S) ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$S = \frac{\left[n_0(1 + \hat{\tau}\hat{\lambda})^{\hat{\tau}-1} - n \right]^2}{n \left[(1 + \hat{\tau}\hat{\lambda})^{\hat{\tau}-1} - 1 \right] - \left\{ \frac{n\hat{\lambda}}{1 + \hat{\tau}\hat{\lambda}} + \frac{n^2 \left[\log(1 + \hat{\tau}\hat{\lambda}) - \frac{\hat{\tau}\hat{\lambda}}{1 + \hat{\tau}\hat{\lambda}} \right]^2}{\sum_t \left[E \left(\sum_{t=0}^{y_i-1} (\hat{\tau}^{-1} + t) \right)^{-2} - \frac{\hat{\tau}^2 \hat{\lambda}}{(1 + \hat{\tau}\hat{\lambda})} \right]} \right\}}$$

โดยที่

- n แทนจำนวนค่าสังเกตทั้งหมด
 n_0 แทนจำนวนค่าสังเกตเฉพาะศูนย์
 $\hat{\lambda}$ ตัวประมาณวิถีภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ย
 $\hat{\tau}$ ตัวประมาณวิถีภาวะน่าจะเป็นสูงสุดของพารามิเตอร์การกระจาย

(3) ทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานเพื่อทดสอบว่าการแจกแจงทวินามนิเสธเทียบกับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก การแจกแจงใดมีความเหมาะสมกว่ากันได้ ดังนี้

สมมติฐาน $H_0: \omega = 0$ (ข้อมูลเหมาะสมกับการแจกแจงทวินามนิเสธ)

$H_1: \omega > 0$ (ข้อมูลเหมาะสมกับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก)

ซึ่งการทดสอบสมมติฐานแบ่งออกเป็น การทดสอบสมมติฐานของการทดสอบสกอร์ และการทดสอบสมมติฐานของการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ โดยมีวิธีการดังนี้

(3.1) การทดสอบสมมติฐานของการทดสอบสกอร์ จะใช้การเปรียบเทียบสถิติทดสอบสกอร์ที่ได้จากข้อ (2) กับไคกำลังสองที่มีองศาอิสระเท่ากับ 1 หากค่าสถิติทดสอบสกอร์มีค่ามากกว่าค่าไคกำลังสองที่มีองศาอิสระเท่ากับ 1 จะสามารถปฏิเสธสมมติฐานว่างได้

(3.2) การทดสอบสมมติฐานของการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ โดยจะใช้ค่าสถิติทดสอบสกออร์ (S^*) จากขั้นตอนการคำนวณการทดสอบบูทสเตรป มาเปรียบเทียบกับค่าสถิติทดสอบสกออร์ (S) ในข้อ (2) เพื่อหาค่า P-value ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนครั้งของ } S^* > S}{1,000}$$

จากนั้นจึงนำค่า P-value มาเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญที่กำหนดเท่ากับ 0.05 โดยจะปฏิเสธสมมติฐานว่างเมื่อค่า P-value น้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด

(4) ทำซ้ำข้อ (1) – (3) จำนวน 5,000 ครั้ง แล้วทำการคำนวณค่าประมาณความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และคำนวณกำลังการทดสอบ ซึ่งวิธีการคำนวณเป็นดังนี้

$$(4.1) \frac{\text{วิธีการคำนวณค่าประมาณความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 จำนวนครั้งของการปฏิเสธสมมติฐานว่าง เมื่อสมมติฐานว่างเป็นจริง}}{5,000}$$

$$(4.2) \frac{\text{วิธีการคำนวณกำลังการทดสอบ จำนวนครั้งของการปฏิเสธสมมติฐานว่าง เมื่อสมมติฐานว่างเป็นเท็จ}}{5,000}$$

จากนั้นนำผลการทดลองข้างต้นมาเปรียบเทียบความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบระหว่างวิธีการทดสอบสกออร์กับวิธีบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเอสที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งทำการศึกษาโดยวิธีการจำลองข้อมูลที่อาศัยเทคนิคมอนติคาร์โล เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการทดสอบที่ใช้ในการทดสอบการแจกแจงทวินามนิเสธ โดยการทดสอบที่นำมาศึกษาคือ การทดสอบสก็อร์ และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์

การวิจัยนี้จำลองข้อมูลภายใต้การแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก โดยกำหนดค่าพารามิเตอร์ค่าเฉลี่ย (λ) เท่ากับ 1, 2, 3 และ 4 มีการกระจายสำหรับการแจกแจงที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก (τ) เท่ากับ 0.010, 0.025, 0.050 และ 0.075 มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์ (ω) เท่ากับ 0, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4 และ 0.5 ซึ่งขนาดตัวอย่าง (n) ที่นำมาศึกษามี 3 ขนาด คือ 20, 50 และ 100 โดยกำหนดระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05 ซึ่งในแต่ละสถานการณ์กระทำซ้ำ 5,000 ครั้ง สำหรับการทดสอบแบบบูทสเตรปจะกระทำซ้ำจำนวน 1,000 รอบ แล้วทำการทดสอบสก็อร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์

การนำเสนอผลการวิจัยจัดทำโดยการเปรียบเทียบประสิทธิภาพของตัวสถิติทดสอบทั้งการทดสอบสก็อร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ โดยพิจารณาจากความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 เพื่อศึกษาค่าความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และค่ากำลังการทดสอบของการทดสอบสก็อร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ โดยทำการพิจารณาว่า การทดสอบใดสามารถควบคุมความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้และมีกำลังการทดสอบมากที่สุด

การนำเสนอผลการวิจัย จัดทำในรูปแบบของตารางและกราฟเพื่อความสะดวกในการอธิบายผล ซึ่งผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบค่าประมาณของกำลังการทดสอบ

4.1 ความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1

ในงานวิจัยนี้หากพบว่าการทดสอบสกอ์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอ์ การทดสอบใดให้ค่าความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 อยู่ในช่วง (0,0.0551) หมายความว่า การทดสอบนั้นสามารถควบคุมความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้

ในตารางที่ 1 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ของการทดสอบสกอ์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอ์ ในแต่ละการกระจาย (τ) ซึ่งมีค่าเป็น 0.010, 0.025, 0.050 และ 0.075 ได้ผลการวิจัยดังนี้

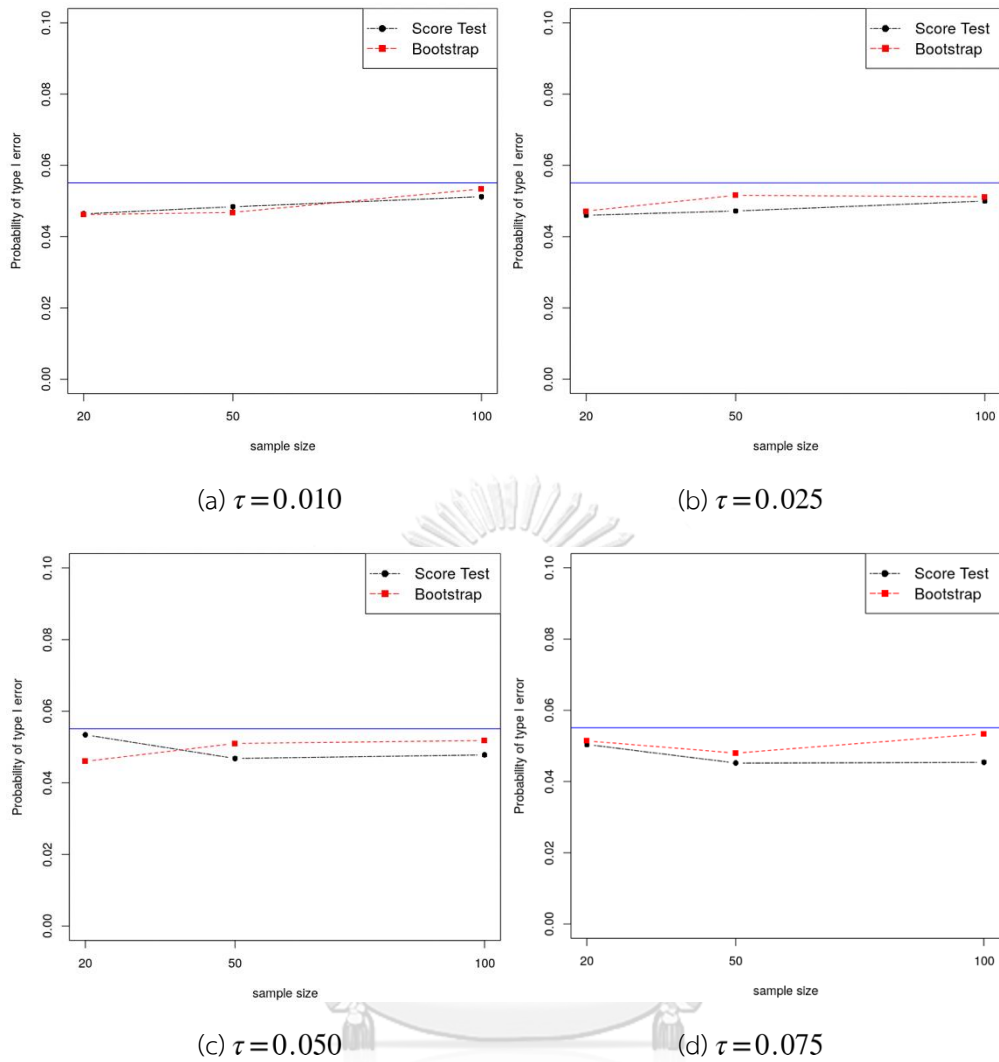
ตารางที่ 4.1 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ของการทดสอบสำหรับการกระจายเท่ากับ 0.01, 0.025, 0.05 และ 0.075

τ	n	Score Test				Bootstrap			
		λ				λ			
		1	2	3	4	1	2	3	4
0.010	20	0.0464	0.0412	0.0368	0.0366	0.0462	0.0516	0.0488	0.0370
	50	0.0484	0.0480	0.0390	0.0378	0.0468	0.0502	0.0506	0.0492
	100	0.0512	0.0508	0.0440	0.0404	0.0534	0.0530	0.0490	0.0550
0.025	20	0.0460	0.0416	0.0350	0.0348	0.0472	0.0448	0.0414	0.0364
	50	0.0472	0.0464	0.0384	0.0360	0.0516	0.0510	0.0522	0.0462
	100	0.0500	0.0498	0.0436	0.0362	0.0512	0.0528	0.0486	0.0488
0.050	20	0.0534	0.0406	0.0342	0.0320	0.0460	0.0512	0.0446	0.0406
	50	0.0468	0.0410	0.0384	0.0332	0.0510	0.0484	0.0550	0.0444
	100	0.0478	0.0432	0.0432	0.0346	0.0518	0.0520	0.0532	0.0492
0.075	20	0.0504	0.0396	0.0282	0.0284	0.0514	0.0534	0.0378	0.0404
	50	0.0452	0.0408	0.0326	0.0298	0.0480	0.0538	0.0490	0.0444
	100	0.0454	0.0428	0.0328	0.0308	0.0534	0.0512	0.0498	0.0534

จากตารางที่ 4.1 พบว่าทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบุทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์สามารถควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้ เนื่องจากการทดสอบทั้งสองมีค่าอยู่ในช่วง $(0,0.0551)$ ในทุกสถานการณ์ ที่ระดับนัยสำคัญที่กำหนดเท่ากับ 0.05 หากพิจารณาการทดสอบสกออร์พบว่า เมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจะพบว่า การทดสอบสกออร์ส่วนมากจะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง และเมื่อการกระจายเพิ่มขึ้นจะพบว่า การทดสอบสกออร์ส่วนมากจะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง หากพิจารณาการทดสอบบุทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์พบว่า การทดสอบบุทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ส่วนมากให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกออร์

ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สามารถอธิบายได้ดังรูปที่ 4.1 – 4.8 ดังนี้

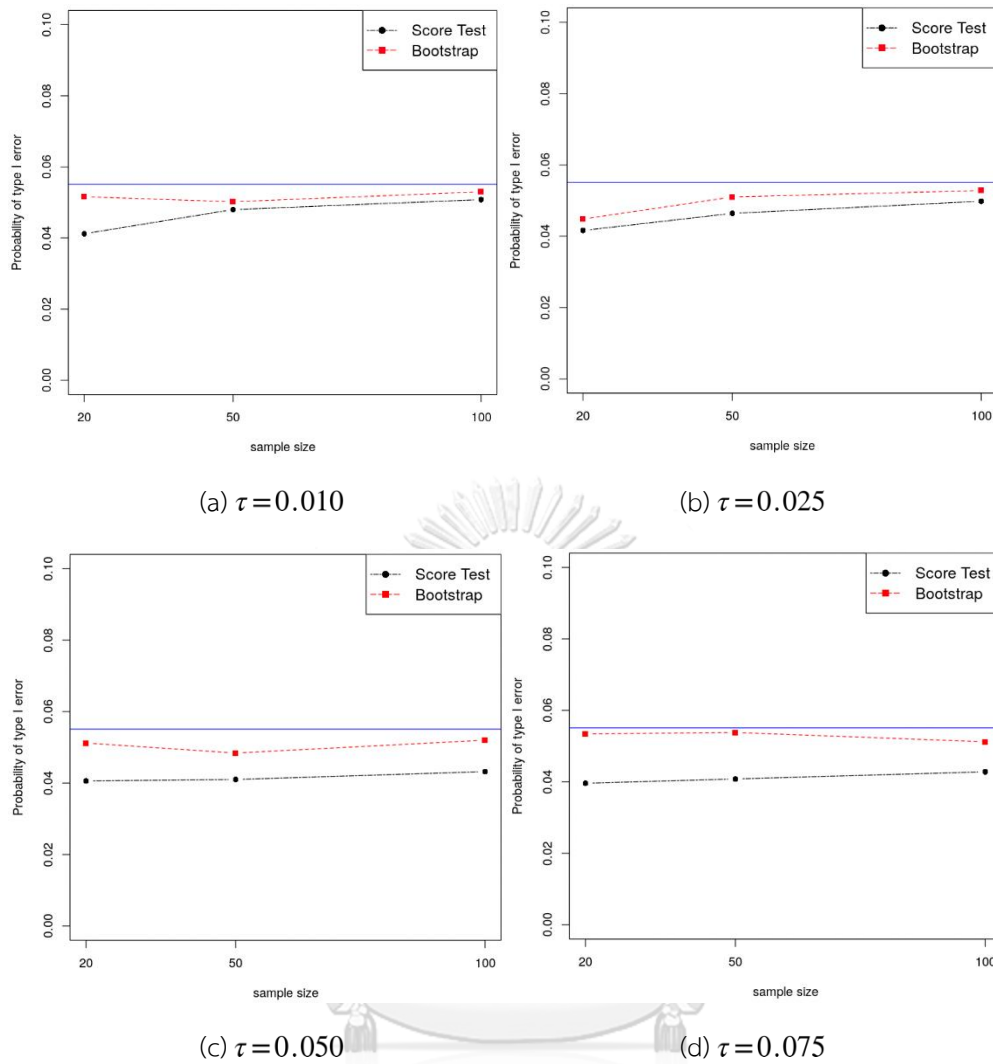

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

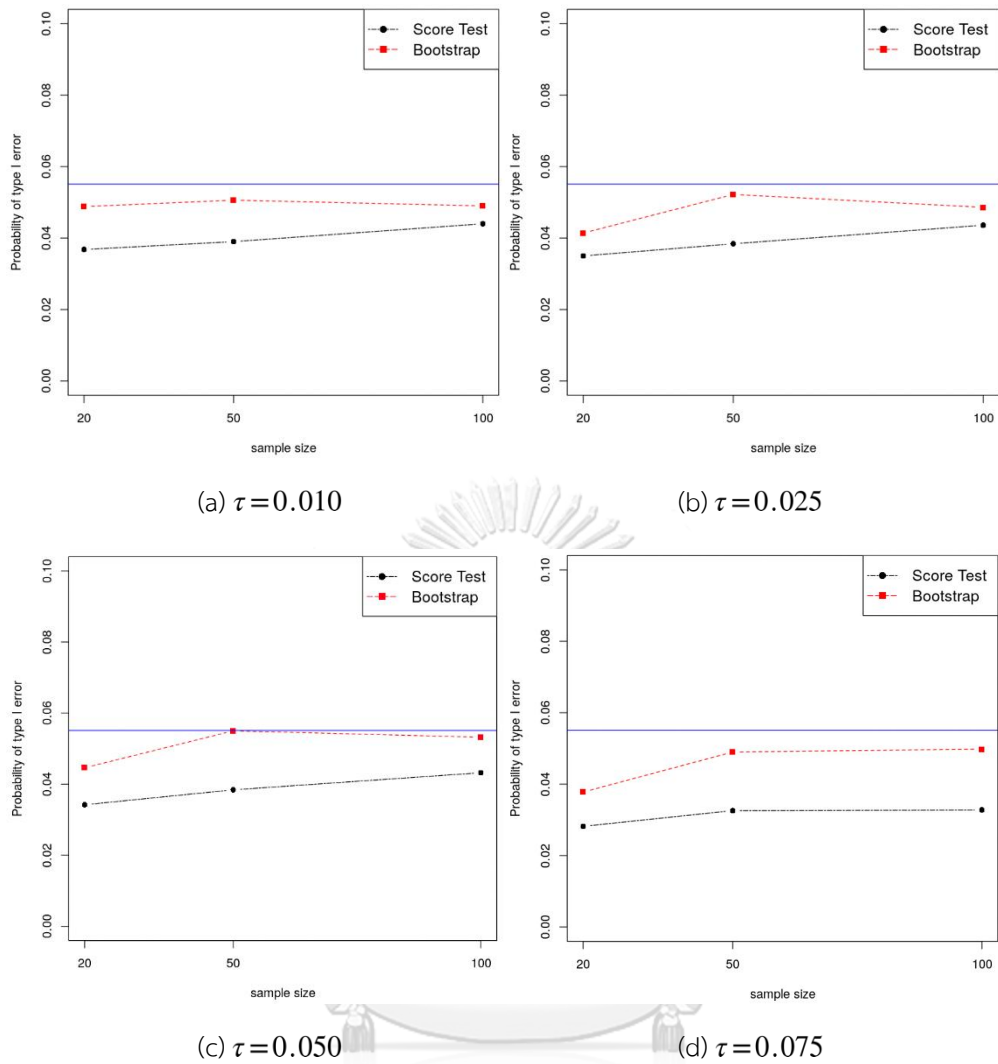
รูปที่ 4.1 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินาม
 นิเสธที่มีค่าเฉลี่ยทวินามเท่ากับ 1 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100

จากรูปที่ 4.1 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีค่าเฉลี่ยทวินามเท่ากับ 1 พบว่าเมื่อการกระจายเพิ่มขึ้นจะพบว่าการทดสอบสก็อร์ส่วนมากจะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง และสำหรับการกระจายเท่ากับ 0.010 พบว่าเมื่อขนาดตัวอย่างเท่ากับ 20 และ 50 การทดสอบสก็อร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ และเมื่อขนาดตัวอย่างเท่ากับ 100 การทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสก็อร์ สำหรับการกระจายเท่ากับ 0.025 พบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสก็อร์สำหรับทุกขนาดตัวอย่าง สำหรับการกระจายเท่ากับ 0.050 เมื่อขนาดตัวอย่างเท่ากับ 20 พบว่าการทดสอบสก็อร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ และเมื่อขนาดตัวอย่างเท่ากับ 50 และ 100 การทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสก็อร์ สำหรับการกระจายเท่ากับ 0.075 พบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสก็อร์สำหรับทุกขนาดตัวอย่าง

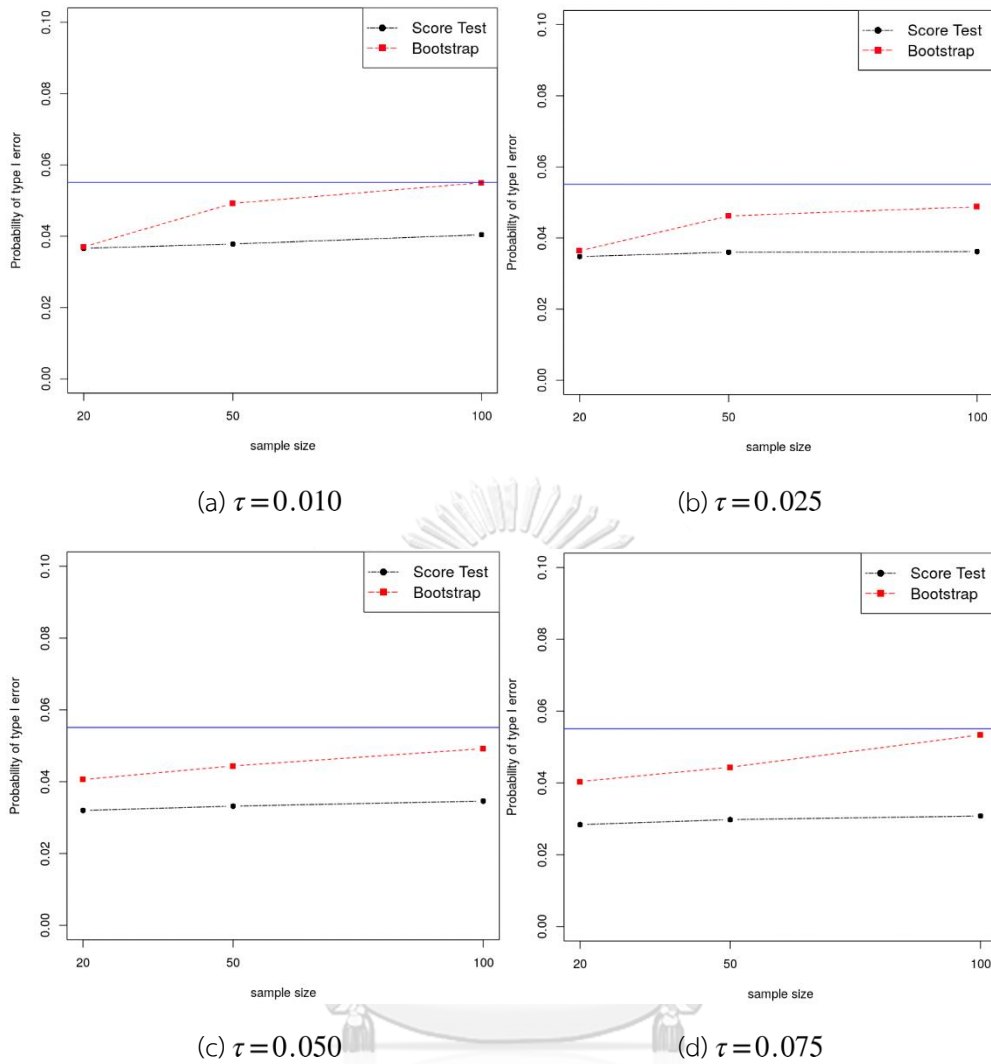
รูปที่ 4.2 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าเฉลี่ยทวินามเท่ากับ 2 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100

จากรูปที่ 4.2 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีค่าเฉลี่ยทวินามเท่ากับ 2 พบว่าเมื่อการกระจายเพิ่มขึ้นจะพบว่าการทดสอบสกออร์ส่วนมากจะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง อย่างไรก็ตามสำหรับทุกการกระจายการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกออร์ในทุกขนาดตัวอย่าง

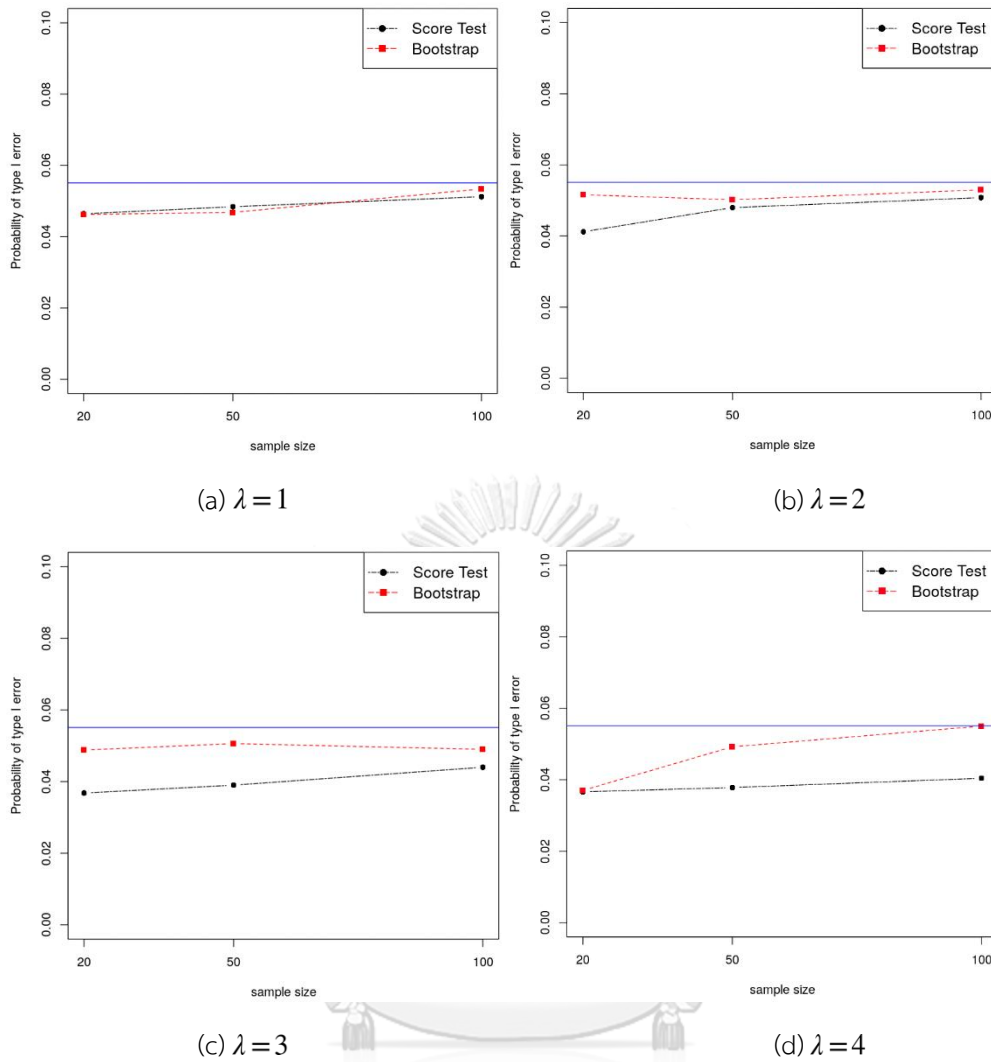
รูปที่ 4.3 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าเฉลี่ยทวินามเท่ากับ 3 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100

จากรูปที่ 4.3 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีค่าเฉลี่ยทวินามเท่ากับ 3 พบว่าเมื่อการกระจายเพิ่มขึ้นจะพบว่าการทดสอบสกอร์จะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง อย่างไรก็ตามสำหรับทุกการกระจายการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกอร์ในทุกขนาดตัวอย่าง

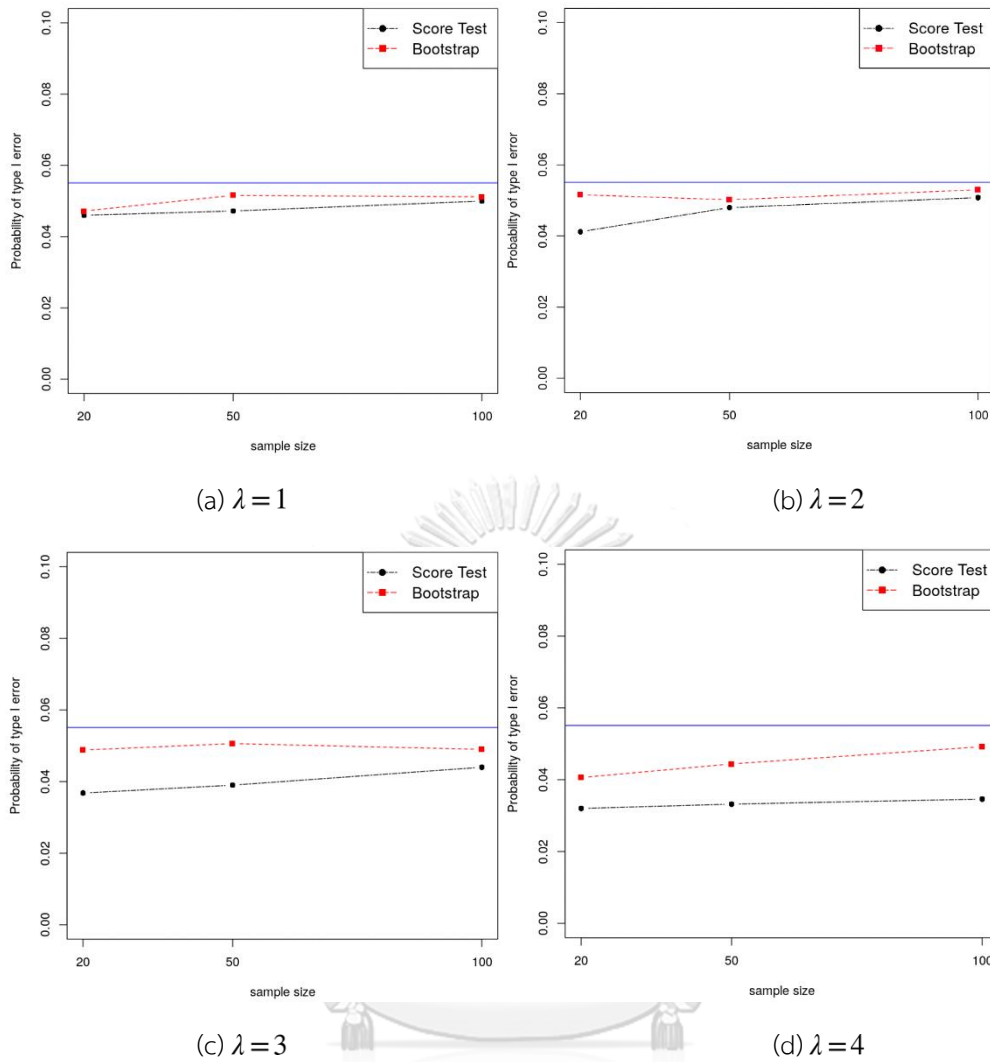
รูปที่ 4.4 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าเฉลี่ยทวินามเท่ากับ 4 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100

จากรูปที่ 4.4 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีค่าเฉลี่ยทวินามเท่ากับ 4 พบว่าเมื่อการกระจายเพิ่มขึ้นจะพบว่าการทดสอบสกอร์จะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง อย่างไรก็ตามสำหรับทุกการกระจายการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกอร์ในทุกขนาดตัวอย่าง

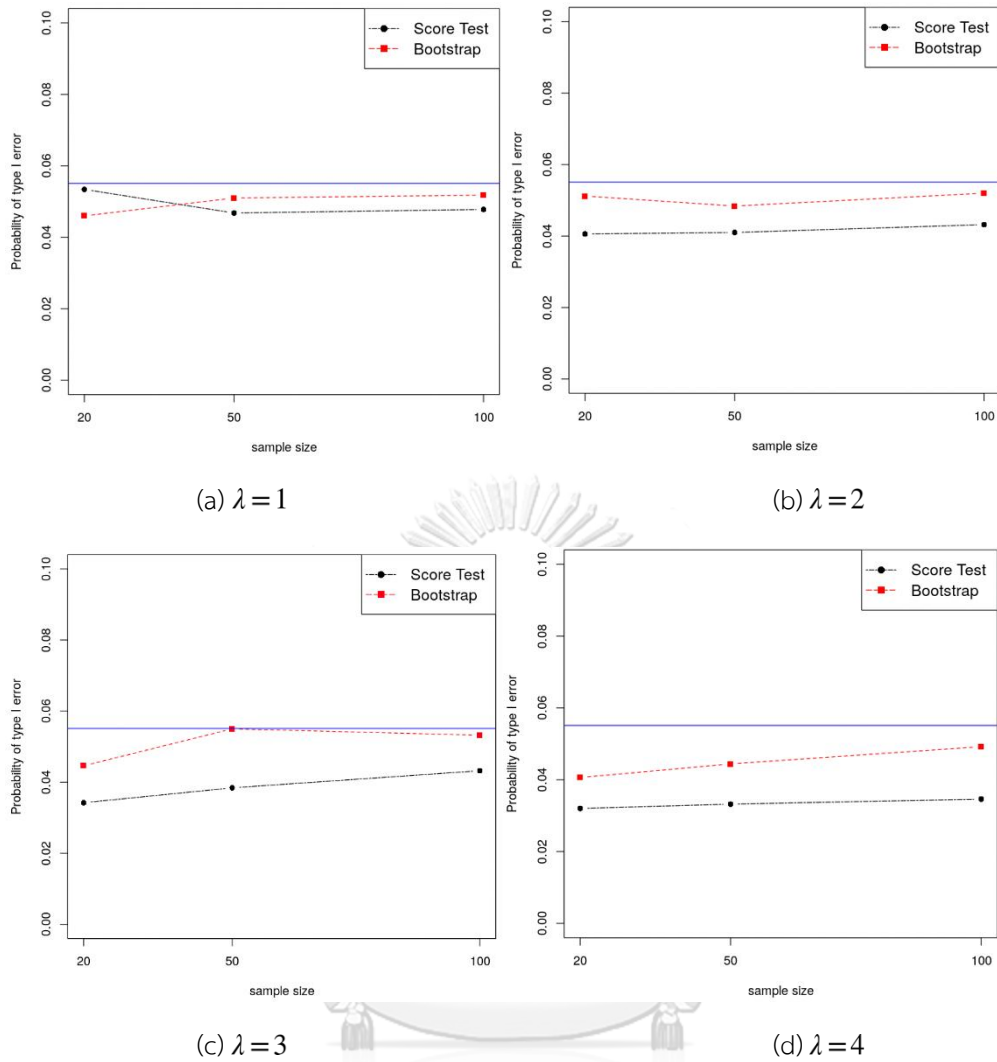
รูปที่ 4.5 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีการกระจายเท่ากับ 0.010 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100

จากรูปที่ 4.5 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีการกระจายเท่ากับ 0.010 พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจะพบว่าการทดสอบสกอร์จะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง อย่างไรก็ตามสำหรับทุกค่าเฉลี่ยการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกอร์ในทุกขนาดตัวอย่าง

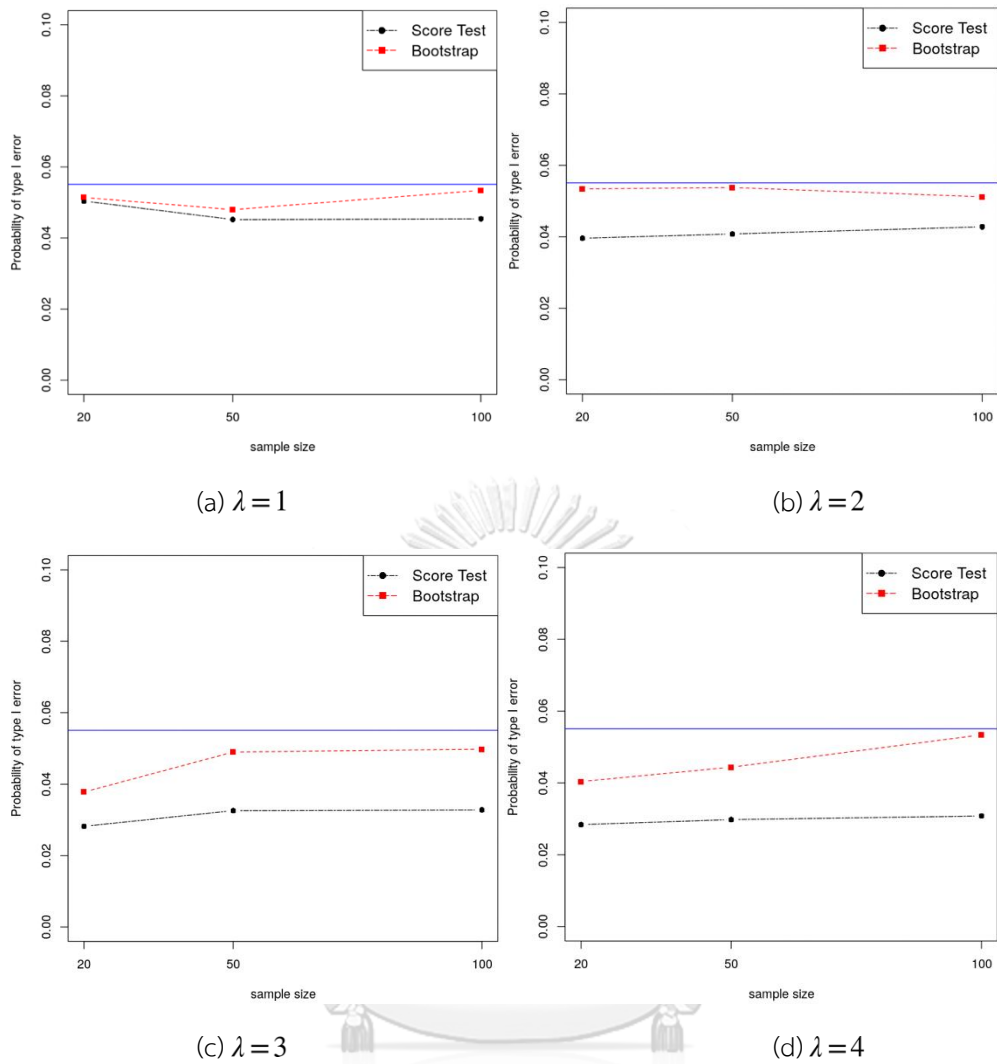
รูปที่ 4.6 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100

จากรูปที่ 4.6 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจะพบว่าการทดสอบสกอร์จะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง อย่างไรก็ตามสำหรับทุกค่าเฉลี่ยการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกอร์ในทุกขนาดตัวอย่าง

รูปที่ 4.7 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100

จากรูปที่ 4.7 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจะพบว่าการทดสอบสกอร์จะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง อย่างไรก็ตามสำหรับทุกค่าเฉลี่ยการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกอร์ในทุกขนาดตัวอย่าง

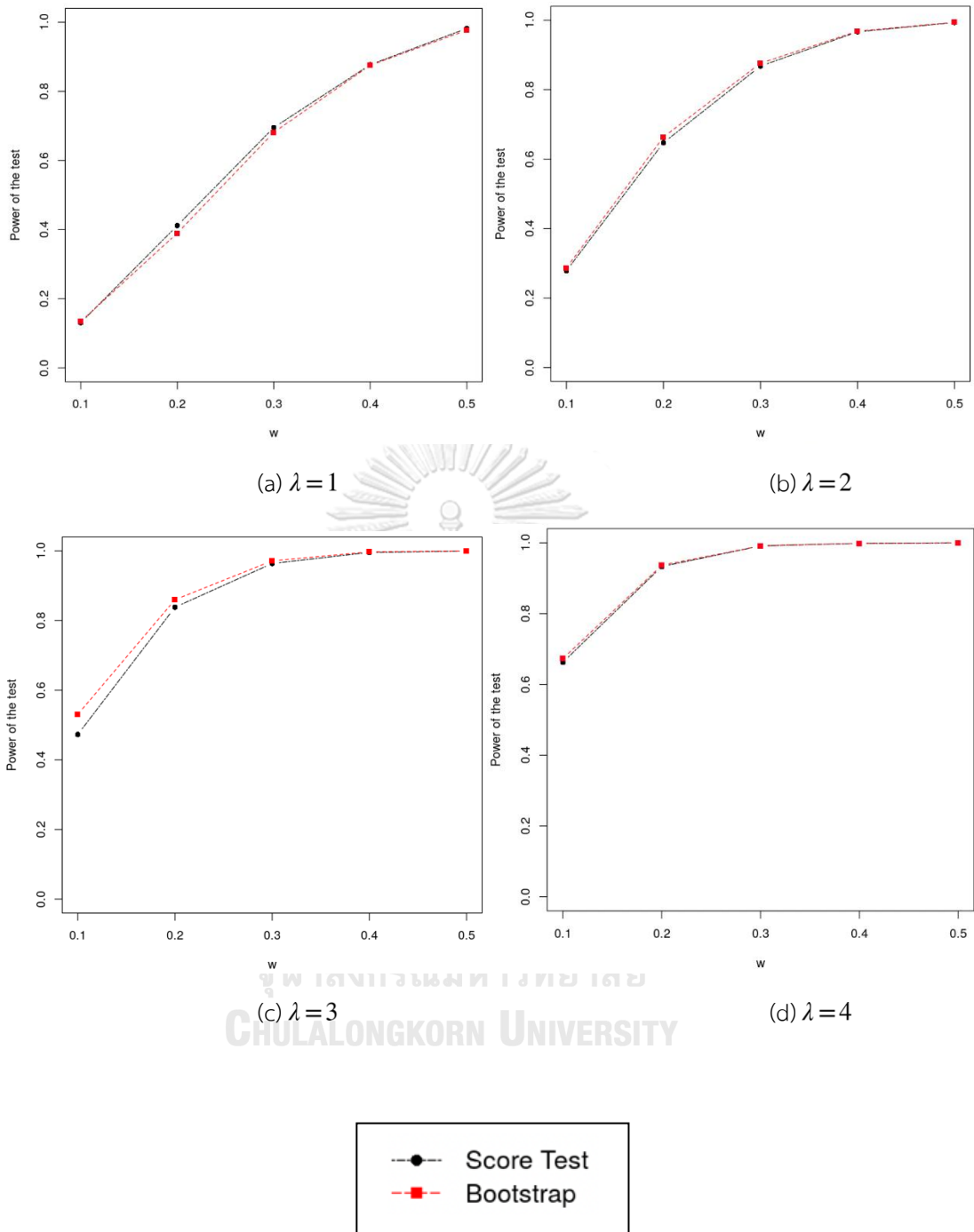

รูปที่ 4.8 ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100

จากรูปที่ 4.8 แสดงค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจะพบว่าการทดสอบสกออร์ส่วนมากจะให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 ลดลง อย่างไรก็ตามสำหรับทุกค่าเฉลี่ยการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกออร์ในทุกขนาดตัวอย่าง

จากตารางที่ 4.2 – 4.5 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบทั้งการทดสอบสก็อร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ ภายใต้การแจกแจงทวินาม นิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก จากการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบจะเพิ่มขึ้น โดยดูเข้าค่า 1 หรือ 100% และเมื่อพิจารณาความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์ พบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้น ค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบจะเพิ่มขึ้น โดยดูเข้าค่า 1 หรือ 100% หากพิจารณาการกระจาย พบว่าเมื่อการกระจายเพิ่มขึ้น ค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบไม่ได้แตกต่างกันมากในแต่ละสถานการณ์ หากพิจารณาการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์พบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสก็อร์ส่วนมากให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบสูงกว่าการทดสอบสก็อร์ ซึ่งค่าประมาณของกำลังการทดสอบของตัวสถิติทดสอบสามารถอธิบายได้ดังรูปที่ 4.9 – 4.20 ดังนี้

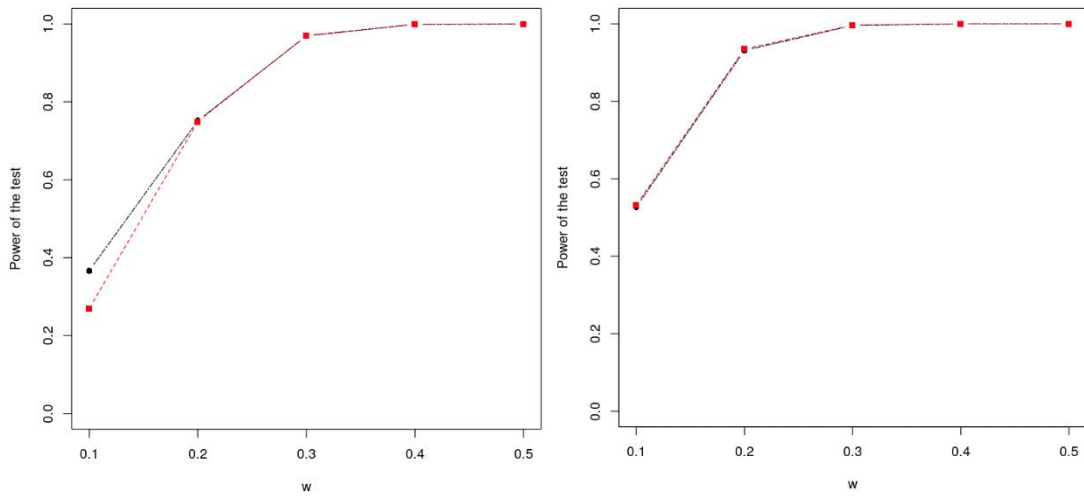
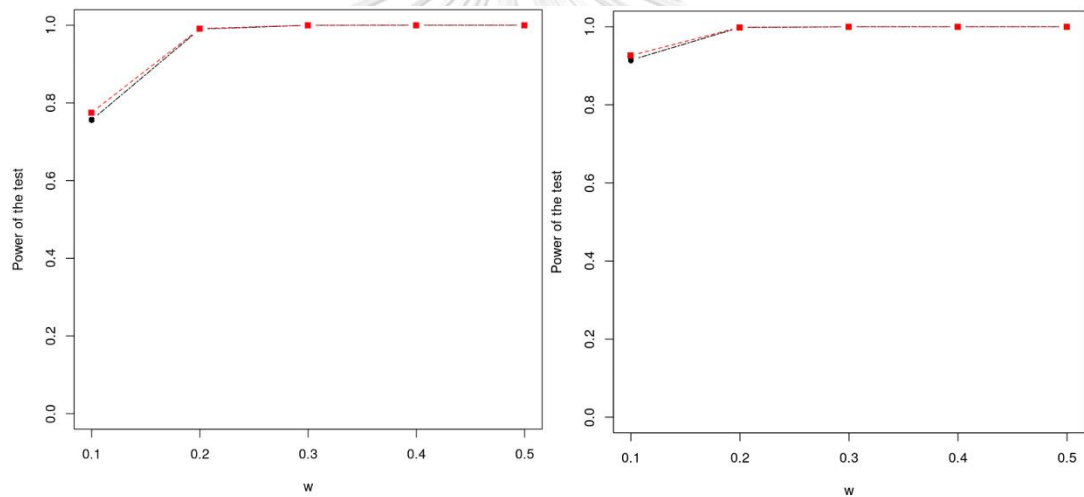
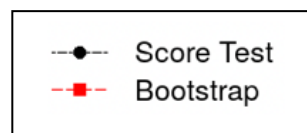

รูปที่ 4.9 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.010 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20

จากรูปที่ 4.9 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.010 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 เนื่องจากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 และ 3 จะพบว่า การทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 พบว่า ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

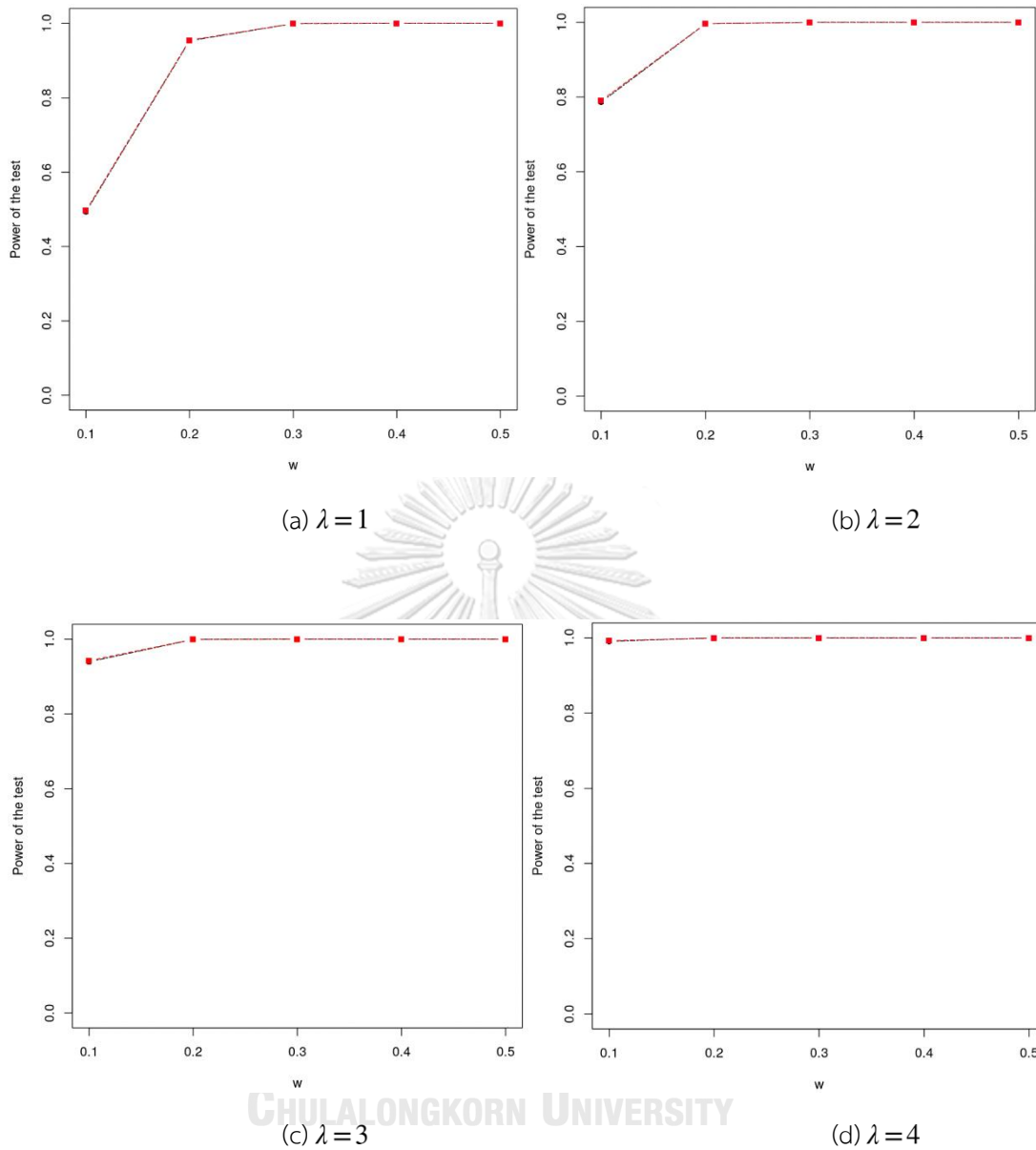
(a) $\lambda = 1$ (b) $\lambda = 2$ (c) $\lambda = 3$ (d) $\lambda = 4$

รูปที่ 4.10 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.010 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 50

จากรูปที่ 4.10 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.010 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 50 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 และ 0.2 เนื่องจากการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ และ ความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 และ 3 พบว่าส่วนมากการทดสอบ บูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.4 และ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 จะพบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์เมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 และ 0.2 สำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.2 พบว่าทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น คู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น คู่เข้า 1

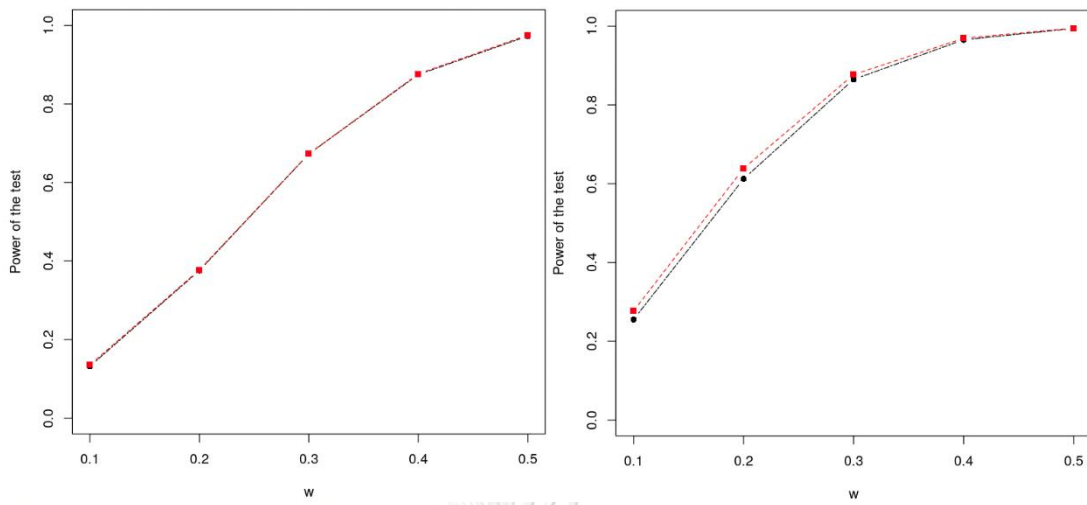
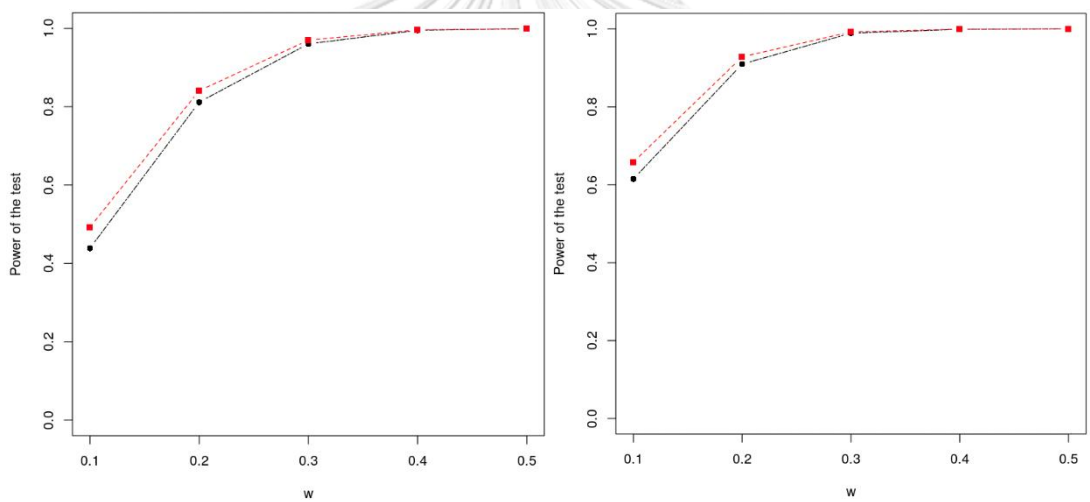
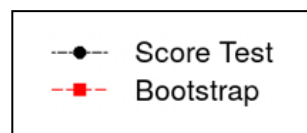

รูปที่ 4.11 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.010 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 100

จากรูปที่ 4.11 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.010 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 100 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.4 และ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 และ 3 พบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.2 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 จะพบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์เมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 สำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.1 พบว่าทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

(a) $\lambda=1$ (b) $\lambda=2$ (c) $\lambda=3$ (d) $\lambda=4$

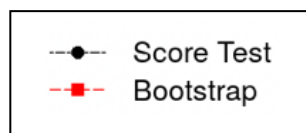
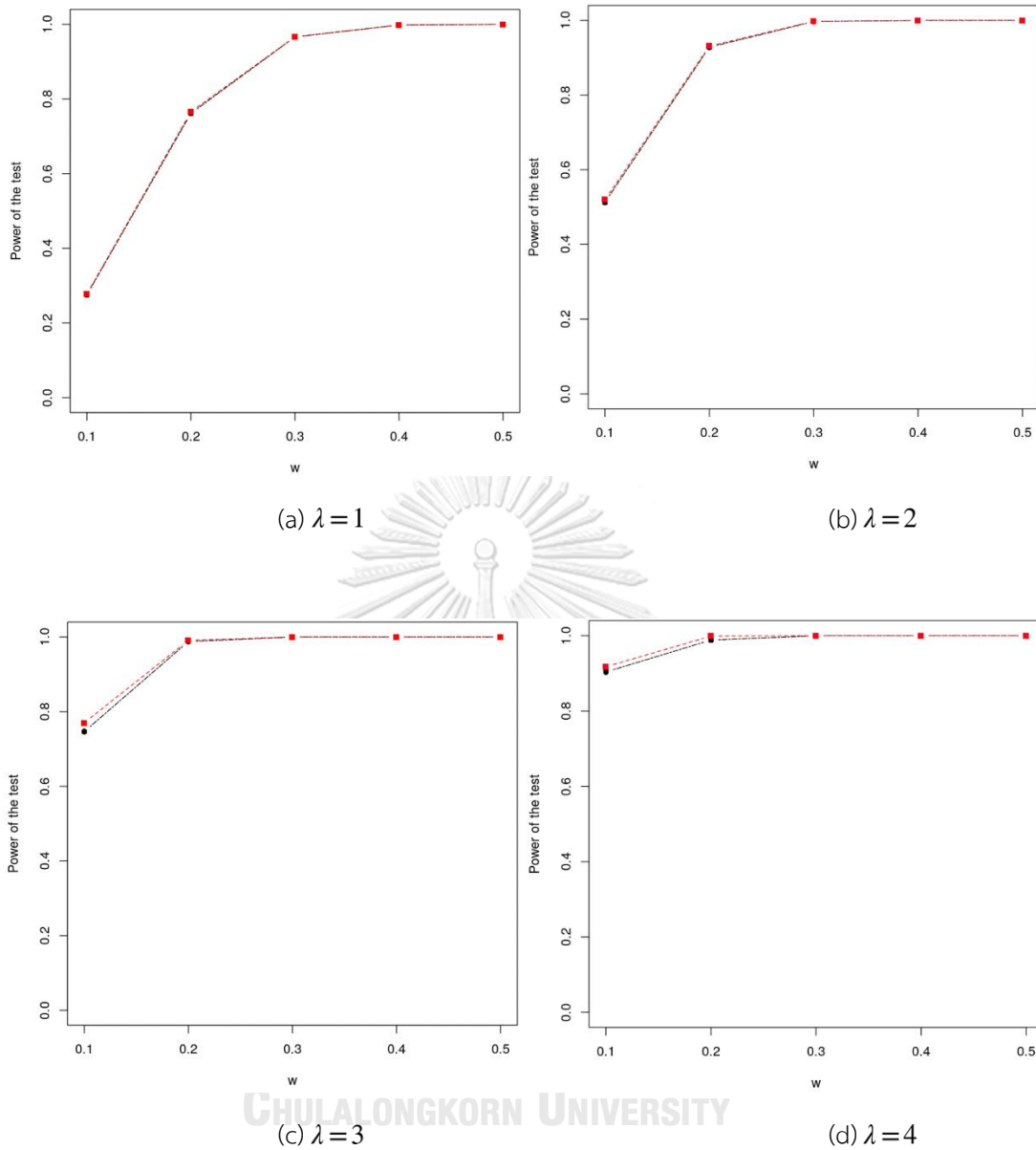
รูปที่ 4.12 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20

จากรูปที่ 4.12 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1, 2 และ 3 การทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 พบว่าทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากัน

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

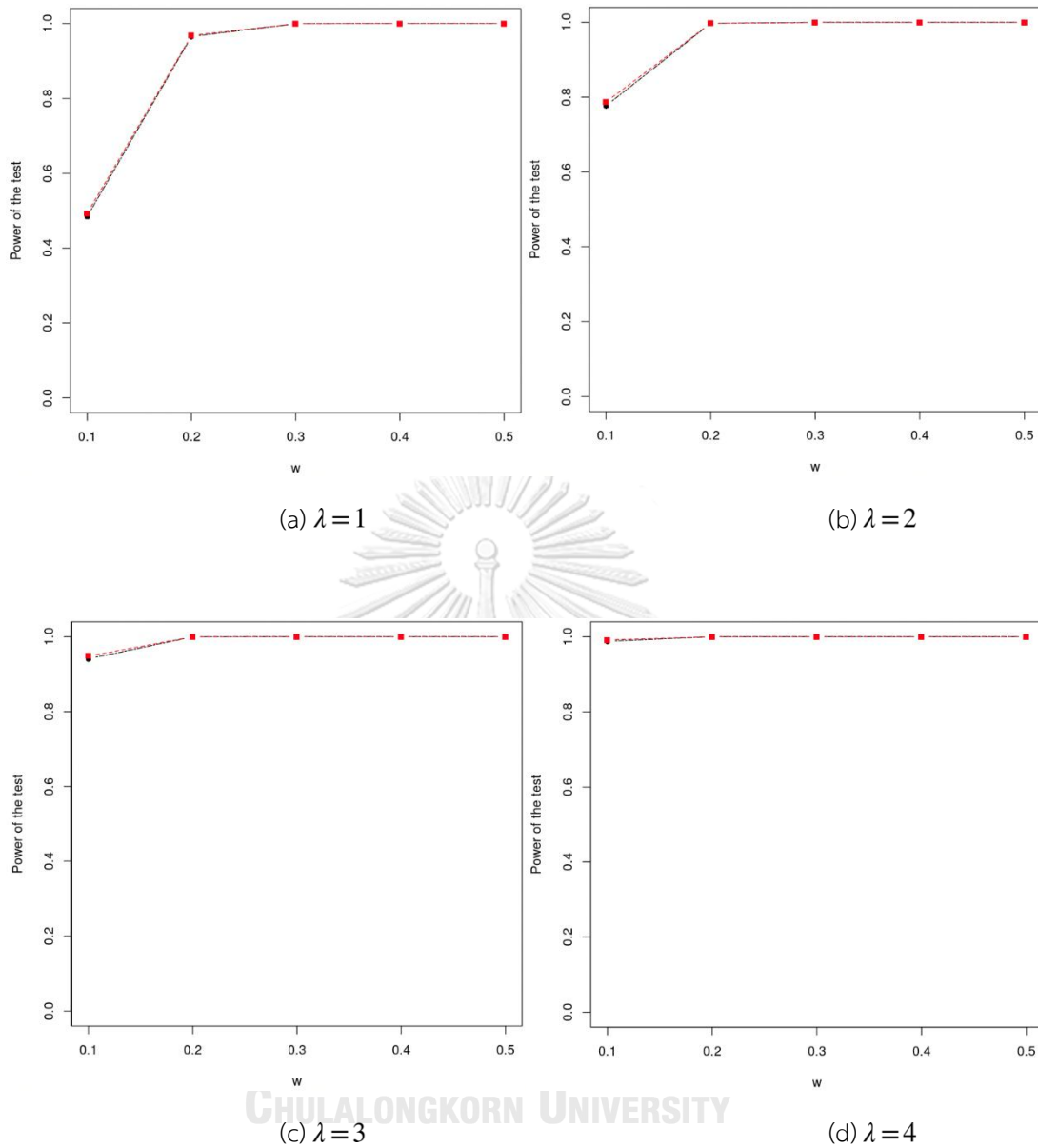

รูปที่ 4.13 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 50

จากรูปที่ 4.13 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 50 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์ และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.4 และ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 และ 4 จะพบว่า การทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์เมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 และ 0.2 สำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.2 พบว่าทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

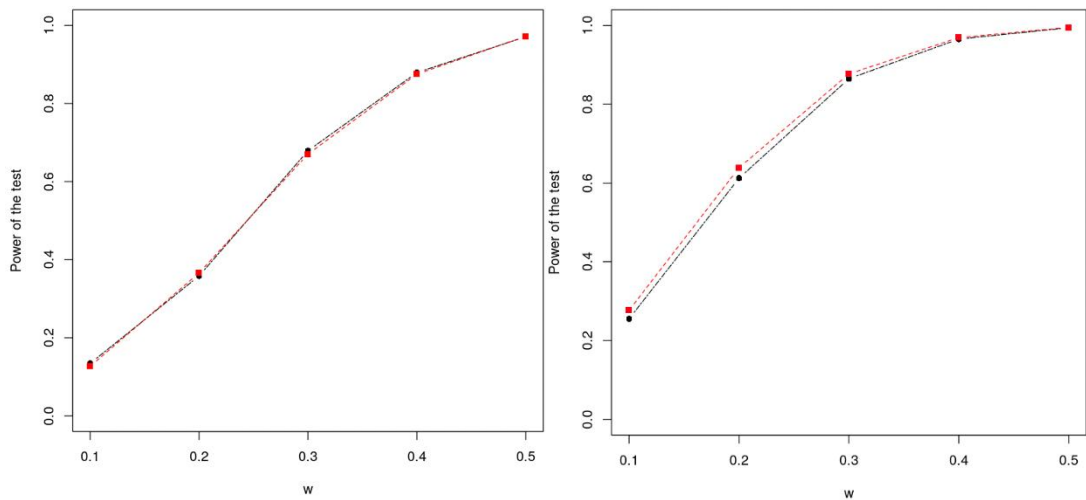
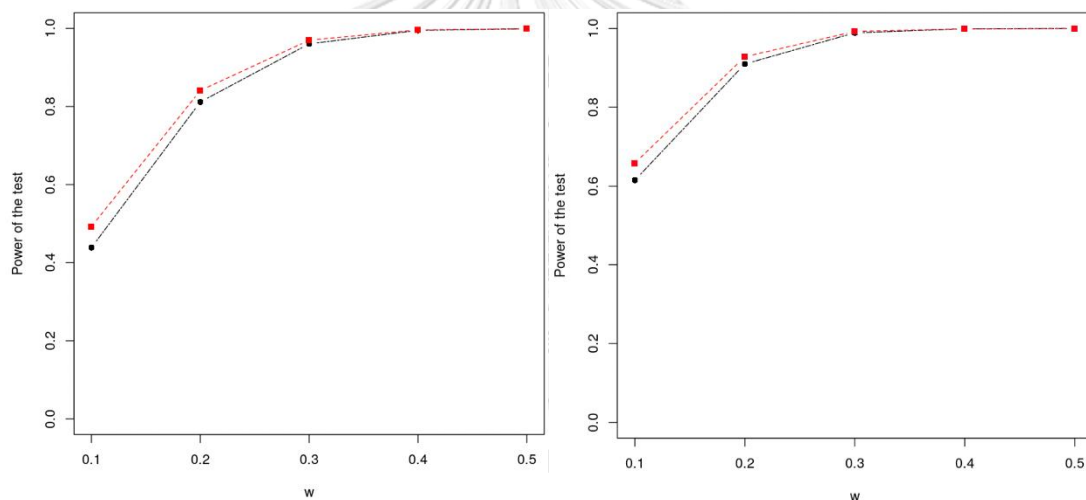

รูปที่ 4.14 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 100

จากรูปที่ 4.14 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินเซธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.025 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 100 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.4 และ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 และ 3 พบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.2 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 จะพบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์เมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 สำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.1 พบว่าทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

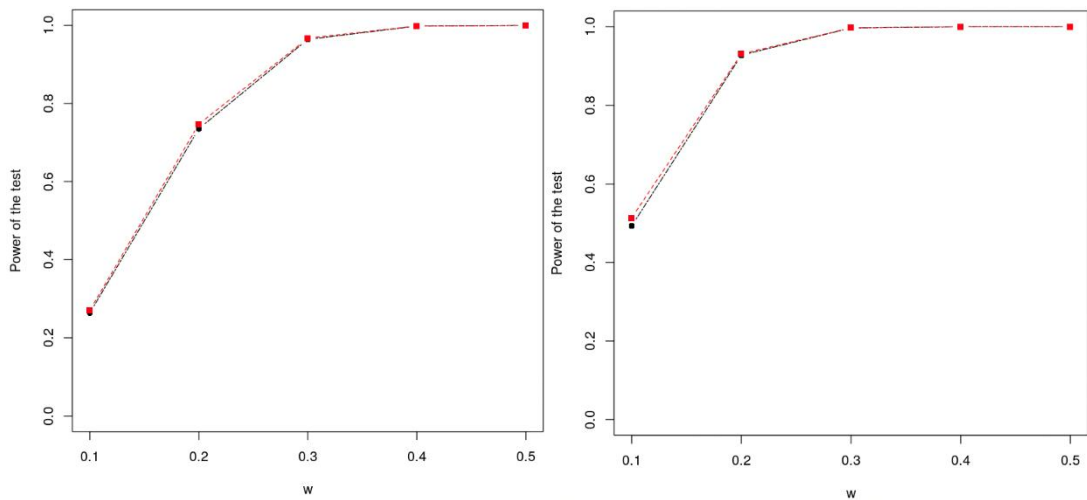
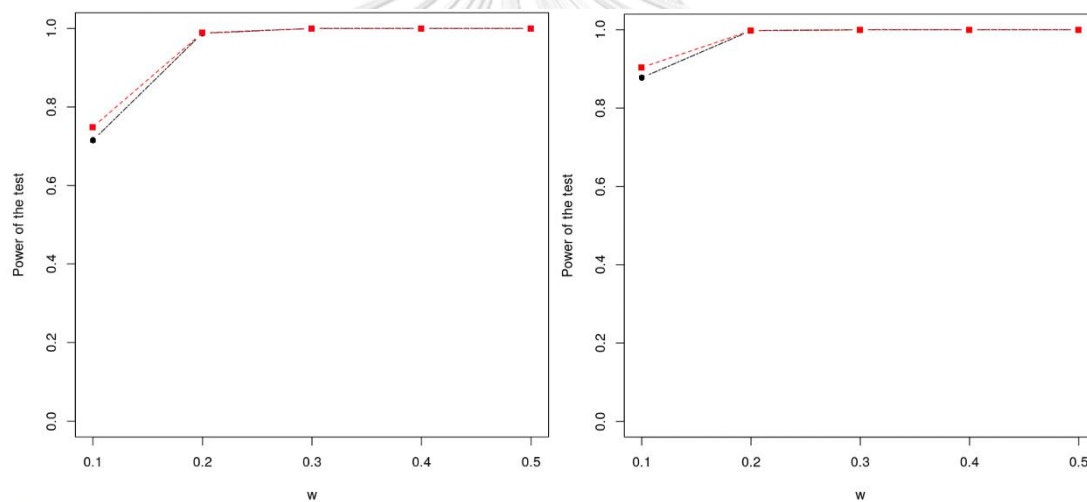
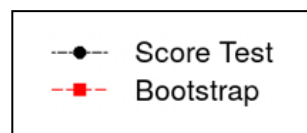
(a) $\lambda = 1$ (b) $\lambda = 2$ (c) $\lambda = 3$ (d) $\lambda = 4$

รูปที่ 4.15 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20

จากรูปที่ 4.15 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.2 เนื่องจากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 และ 3 จะพบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 พบว่าส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

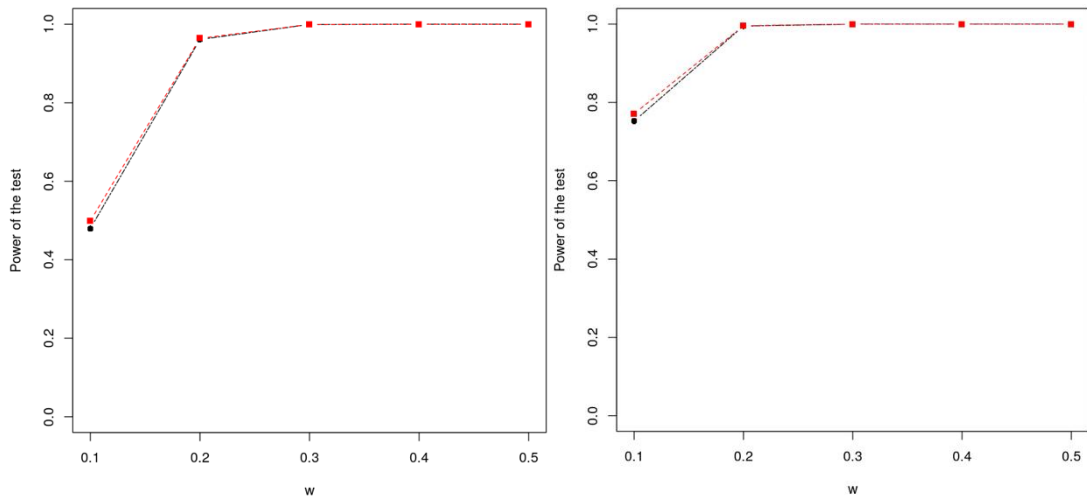
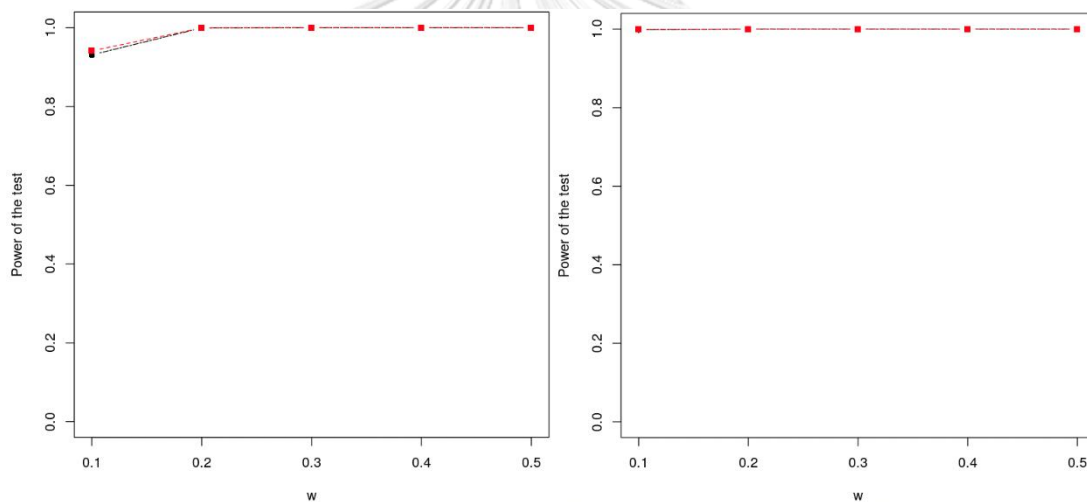
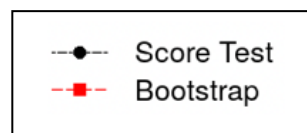
(a) $\lambda = 1$ (b) $\lambda = 2$ (c) $\lambda = 3$ (d) $\lambda = 4$

รูปที่ 4.16 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 50

จากรูปที่ 4.16 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 50 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์ และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.4 และ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 และ 4 จะพบว่า การทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์เมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 และ 0.2 สำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.2 พบว่าทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

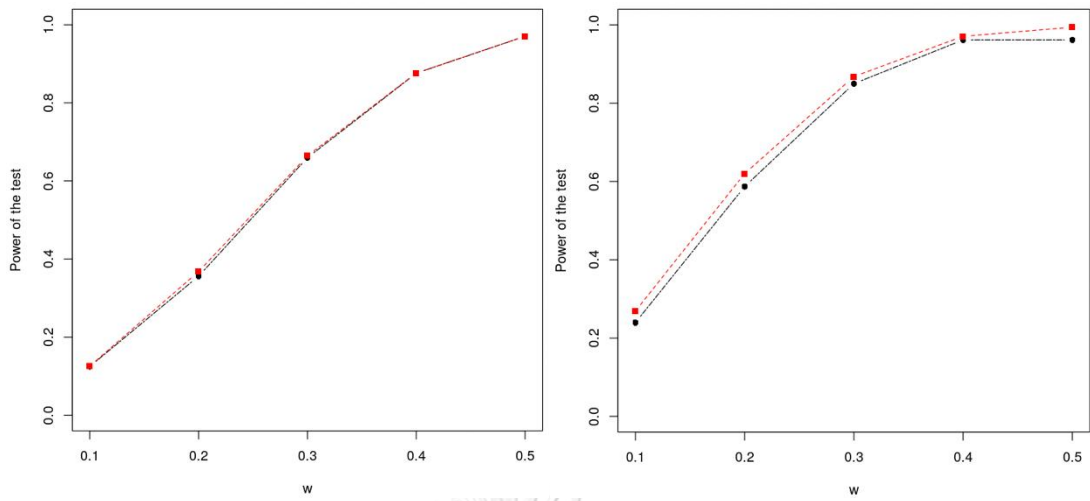
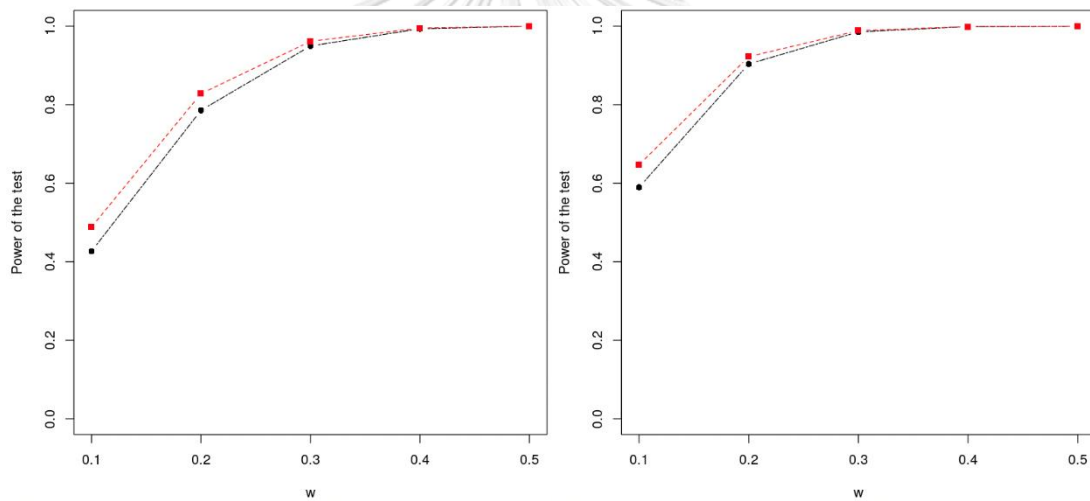
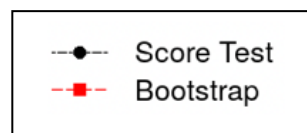
(a) $\lambda = 1$ (b) $\lambda = 2$ (c) $\lambda = 3$ (d) $\lambda = 4$

รูปที่ 4.17 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 100

จากรูปที่ 4.17 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินส์ที่มี การกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 100 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการ ทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.4 และ 0.5 เนื่องจากทั้งการ ทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2 และ 3 พบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของ กำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.2 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 จะพบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ให้ ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์เมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 สำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.1 พบว่าทั้งการทดสอบสกออร์และการทดสอบ บูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบ บูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์ เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณ ของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

(a) $\lambda = 1$ (b) $\lambda = 2$ (c) $\lambda = 3$ (d) $\lambda = 4$

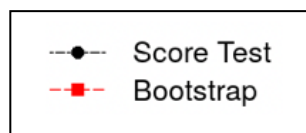
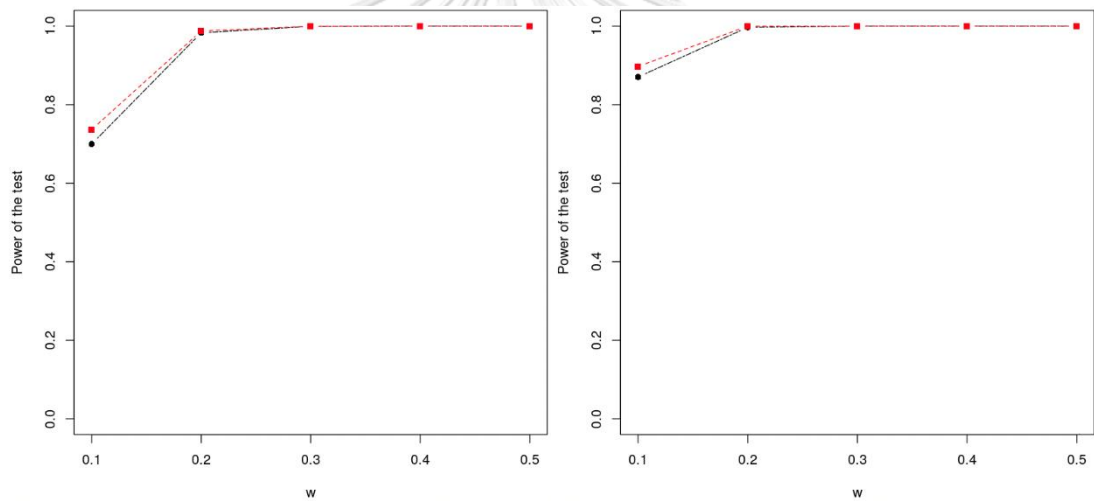
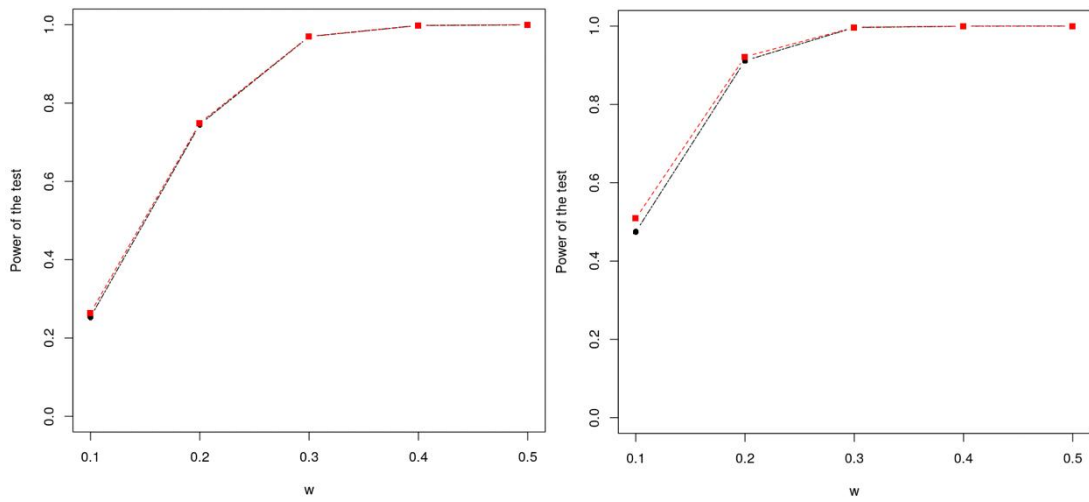
รูปที่ 4.18 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20

จากรูปที่ 4.18 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 20 จากการวิเคราะห์พบว่าสำหรับทุกค่าเฉลี่ย การทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกอรีให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกอรี

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกอรีและการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอรีจะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกอรีและการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอรีจะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

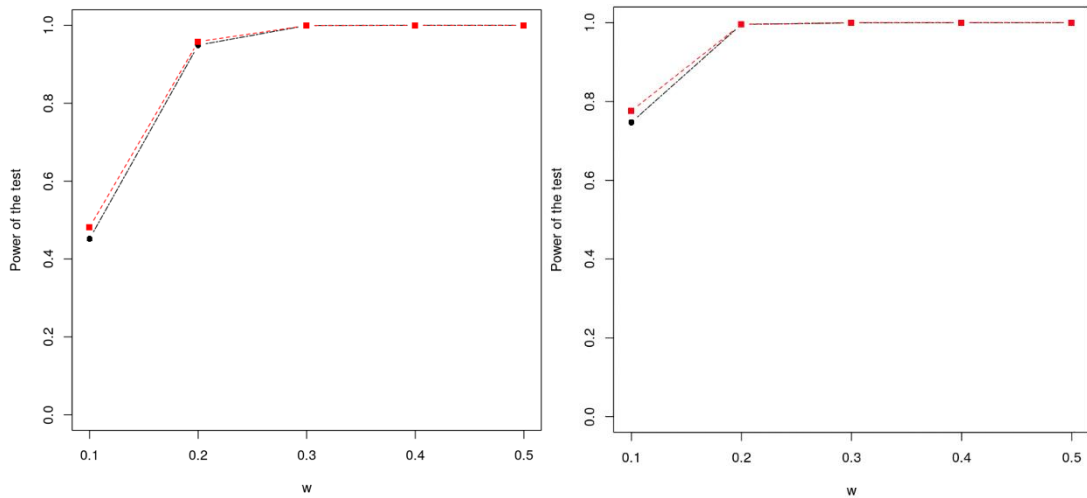
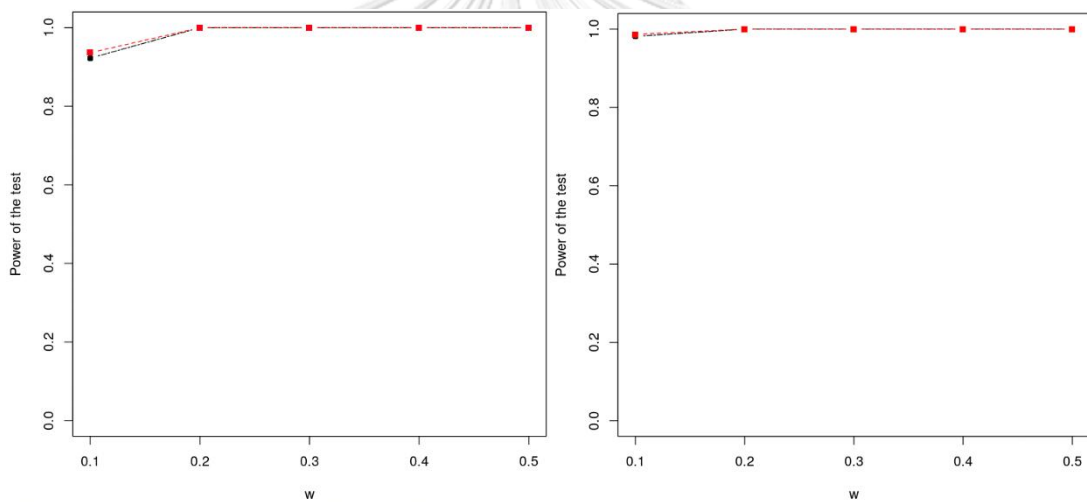
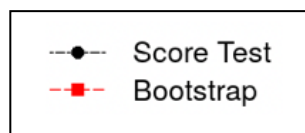

รูปที่ 4.19 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 50

จากรูปที่ 4.19 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 50 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกอรีให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกอรี ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกอรีและการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอรีมีค่าเท่ากับ 2 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกอรีให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกอรี ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.5 เนื่องจากทั้งการทดสอบสกอรีและการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอรีมีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกอรีให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกอรี ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.4 และ 0.5 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 จะพบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอรี ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกอรีเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 และ 0.2 สำหรับความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.2 พบว่าทั้งการทดสอบสกอรีและการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอรีมีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกอรีและการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอรีจะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกอรีและการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอรีจะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

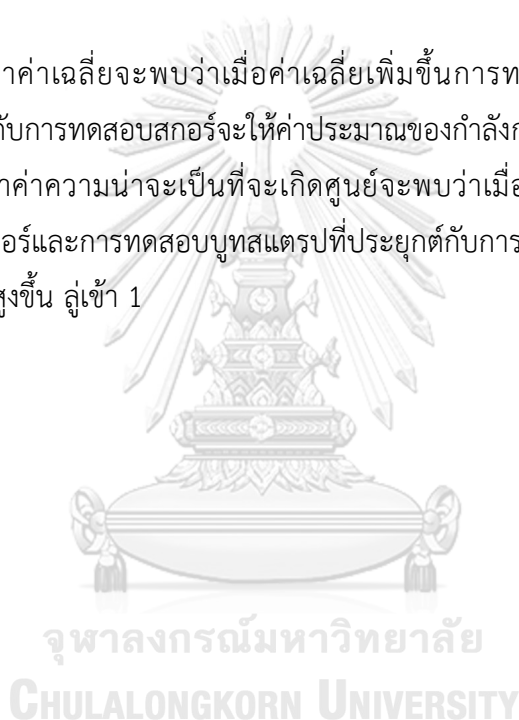
(a) $\lambda = 1$ (b) $\lambda = 2$ (c) $\lambda = 3$ (d) $\lambda = 4$

รูปที่ 4.20 ค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 100

จากรูปที่ 4.20 แสดงค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สำหรับการแจกแจงทวินามนินิเสธ ที่มีการกระจายเท่ากับ 0.075 ภายใต้ตัวอย่างเท่ากับ 100 จากการวิเคราะห์พบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 และ 2 ส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.4 และ 0.5 เนื่องจากการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1 เมื่อค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 และ 4 พบว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.1 เนื่องจากการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์มีค่าเท่ากับ 1

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยจะพบว่าเมื่อค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

หากพิจารณาค่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์จะพบว่าเมื่อความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เพิ่มขึ้นการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์จะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้น ลู่เข้า 1

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และเพื่อศึกษาการเปรียบเทียบกำลังการทดสอบสำหรับวิธีการทดสอบสกออร์ และวิธีบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ สำหรับการแจกแจงทวินามนิเสธที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก ซึ่งทำการศึกษาโดยวิธีการจำลองข้อมูลที่อาศัยเทคนิคมอนติคาร์โลในโปรแกรม R โดยกำหนดค่าเฉลี่ยทวินามนิเสธเท่ากับ 1, 2, 3 และ 4 ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0, 0.1, 0.2, 0.3, 0.4 และ 0.5 มีการกระจายเท่ากับ 0.010, 0.025, 0.050 และ 0.075 ที่ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 20, 50 และ 100 กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.050 โดยมีการสรุปผลการวิจัยดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สำหรับการทดสอบสกออร์และการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ ซึ่งใช้เกณฑ์การเปรียบเทียบความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 คือเกณฑ์การทดสอบแบบทวินาม (Binomial Test) พบว่าภายใต้ข้อมูลที่มีการแจกแจงทวินามนิเสธ การทดสอบสกออร์และการทดสอบ บูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์สามารถควบคุมความผิดพลาดแบบที่ 1 ได้ทุกสถานการณ์ และส่วนมากการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นการกระจายเท่ากับ 0.010 ที่มีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 20 และ 50 ภายใต้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 และการกระจายเท่ากับ 0.050 ที่มีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 20 ภายใต้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 เนื่องจากการทดสอบสกออร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์

หากพิจารณาการเปรียบเทียบค่าประมาณของกำลังการทดสอบ สามารถสรุปได้ว่าวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกออร์ส่วนมากจะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบสกออร์ ยกเว้นเมื่อการกระจายเท่ากับ 0.010 ภายใต้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ที่มีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 20 ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มากกว่า 0.1 และขนาดตัวอย่างเท่ากับ 50 ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1 และ 0.2 อีกทั้งการกระจายเท่ากับ 0.050 ภายใต้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ที่มีขนาด

ตัวอย่างเท่ากับ 20 ที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์เท่ากับ 0.1, 0.3 และ 0.4 เนื่องจากการทดสอบสกอร์ให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงกว่าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์

จากการพิจารณาทั้งความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และกำลังการทดสอบภายใต้การแจกแจงทวินามนินิเศที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก พบว่าทั้งวิธีการทดสอบสกอร์และวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์สามารถควบคุมความน่าจะเป็นของที่ 1 ได้ดี อย่างไรก็ตามวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ให้กำลังการทดสอบที่สูงกว่าการทดสอบสกอร์ จึงสรุปได้ว่าวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ช่วยให้การทดสอบสกอร์มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.2 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และค่าประมาณของกำลังการทดสอบพบว่า ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 จะลดลงเมื่อค่าเฉลี่ยทวินามนินิเศหรือการกระจายเพิ่มมากขึ้น หากพิจารณาค่าประมาณของกำลังการทดสอบพบว่าจะให้ค่าสูงขึ้นเมื่อค่าเฉลี่ยหรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดศูนย์มีค่าเพิ่มขึ้น จากการวิเคราะห์การทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ พบว่าจะให้ค่าประมาณของกำลังการทดสอบสูงขึ้นถ้าการทดสอบบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ให้ค่าประมาณของความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 สูงกว่าการทดสอบสกอร์ และวิธีการบูทสเตรปช่วยให้การทดสอบสกอร์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เมื่อข้อมูลมีค่าเฉลี่ยทวินามนินิเศสูงขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการทดสอบสกอร์และวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบสกอร์ภายใต้การแจกแจงทวินามนินิเศ ผู้วิจัยอื่นสามารถศึกษาการทดสอบอื่น ๆ เช่น Wald's test หรือ Likelihood ratio test มาเปรียบเทียบกับวิธีการบูทสเตรปที่ประยุกต์กับการทดสอบนั้น ๆ เพื่อศึกษาความสามารถในการควบคุมความน่าจะเป็นของความผิดพลาดแบบที่ 1 และเพื่อศึกษาการเปรียบเทียบกำลังการทดสอบ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- Efron, Bradley. "Bootstrap Methods: Another Look at the Jackknife." In *Breakthroughs in Statistics*, 569-93: Springer, 1992.
- Heilbron, David C. "Zero-Altered and Other Regression Models for Count Data with Added Zeros." *Biometrical Journal* 36, no. 5 (1994): 531-47.
- Jansakul, N, and John P Hinde. "Score Tests for Extra-Zero Models in Zero-Inflated Negative Binomial Models." *Communications in statistics-simulation and computation* 38, no. 1 (2008): 92-108.
- Jung, Byoung Cheol, Myoungshic Jhun, and Jae Won Lee. " Bootstrap Tests for Overdispersion in a Zero-Inflated Poisson Regression Model." *Biometrics* 61, no. 2 (2005): 626-28.
- Mwalili, Samuel M, Emmanuel Lesaffre, and Dominique Declerck. "The Zero-Inflated Negative Binomial Regression Model with Correction for Misclassification: An Example in Caries Research." *Statistical methods in medical research* 17, no. 2 (2008): 123-39.
- Rao, C Radhakrishna. "Large Sample Tests of Statistical Hypotheses Concerning Several Parameters with Applications to Problems of Estimation." Paper presented at the Mathematical Proceedings of the Cambridge Philosophical Society, 1948.
- Ridout, Martin, Clarice GB Demétrio, and John Hinde. "Models for Count Data with Many Zeros." Paper presented at the Proceedings of the XIXth international biometric conference, 1998.
- Ridout, Martin, John Hinde, and Clarice GB Demétrio. "A Score Test for Testing a Zero-Inflated Poisson Regression Model against Zero-Inflated Negative Binomial Alternatives." *Biometrics* 57, no. 1 (2001): 219-23.
- เกษมะ นิจจันทร์พันธุ์. "การศึกษาเปรียบเทียบความเหมาะสมของตัวแบบเชิงเส้นวางนัยทั่วไป : การแจกแจงซีโร-อินฟเลตเต็ด." มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2554.
- ธีรศักดิ์ จันท์กระจ่าง. "อำนาจการทดสอบ (Power of Test) ของวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ ตามข้อตกลงความแปรปรวนวิวิธพันธ์ ของข้อมูลแจกแจงต่างกัน และขนาดกลุ่มตัวอย่างต่างกัน." ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.

เบญจพร เอี่ยมประโคน. "วิธีการเปรียบเทียบพื้นที่ใต้โค้ง Roc สำหรับข้อมูลชุดเดียวกัน: กรณีศึกษาแบบจำลองคะแนนเครดิต." จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2560.

สุทธาทิพย์ ภาระเนตร์. "การเปรียบเทียบอำนาจของการทดสอบสำหรับสัมประสิทธิ์ในตัวแบบอัตถถอยอันดับ 1 แบบมีแนวโน้ม." จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สุนิสา จันทรน้ำท่วม. ผลกระทบของฟังก์ชันเชื่อมโยงและตัวแบบที่มีผลต่อช่วงความเชื่อมั่นสำหรับพารามิเตอร์ส่วนประกอบแบร์นูลลี. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561.

อรรวรรณ กลีบบัว. "วิธีbootstrapสำหรับการทดสอบปัวซองที่มีค่าศูนย์จำนวนมาก." ปริญาโทวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำสั่งการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม R

```

----- Type I error -----
library("stats")
chi = qchisq(0.95,df=1)
u = 1
n = 20
sz = 1/0.01          #size = 1/dispersion
repeats = 5000
rejects = 0
bootstrap = 1000

##### Generate data #####
data = matrix (data = NA,nrow = n, ncol = repeats, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
for (i in 1:repeats){
  data[,i] <- rbinom(n, size = sz , mu = u) }

##### Find MLE #####
disp_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
size_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats, ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
mu_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats, byrow = FALSE , dimnames = NULL)

for (j in 1:repeats){
  y = data[,j]
  size_values <- seq(sz*(80/100),sz*(120/100),length.out = 1000)
  mu_values <- seq(0.1,7,length.out = 1000)

  G = matrix(0, length(size_values), length(mu_values))

```

```

llf <- function(size_hat,u_hat){
  sum(dnbinom(y, size ,mu = u_hat , log = TRUE))
}
for (s in 1:length(size_values)){
  for (m in 1:length(mu_values)){
    size = size_values[s]
    mu = mu_values[m]
    l = llf(size,mu)
    G[s,m] = l
  }
}

size_hat[j] <- size_values[which(G == max(G), arr.ind = TRUE)[1]]
disp_hat[j] <- 1/size_hat[j]
mu_hat[j] <- mu_values[which(G == max(G), arr.ind = TRUE)[2]]
}

##### Calculate Score test #####
nzero = matrix (data = NA, nrow = repeats, ncol = 1, byrow = FALSE, dimnames =
NULL)
for (i in 1:repeats){
  y = data[,i]
  n0 = 0
  for (j in 1:n){
    if(y[j]==0){
      n0 = n0+1
    }
  }
  nzero[i] <- n0
}

```



```
eq = matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
```

```
for(c in 1:repeats){
```

```
  total = matrix (data = NA,nrow = n, ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames = NULL)
```

```
  y = data[,c]
```

```
  muhat = mu_hat[c]
```

```
  dhat = disp_hat[c]
```

```
  mylist <- c()
```

```
  for (i in 1:n){
```

```
    for (t in 0 : (y[i]-1)){
```

```
      a = (1/dhat)+t
```

```
      mylist <- c(mylist,a)
```

```
      a <- a+1
```

```
    }
```

```
    ab <- ((sum(mylist))^-2)-(((dhat^2)*muhat)/(1+(dhat*muhat)))
```

```
    total[i] <- ab
```

```
  }
```

```
  eq[c] <- sum(total)
```

```
}
```

```
score_value <- matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)
```

```
for (i in 1:repeats){
```

```
  y = data[,i]
```

```
  muhat = mu_hat[i]
```

```
  dhat = disp_hat[i]
```

```
  sig <- eq[i]
```

```
  n0 <- nzero[i]
```


จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

```

a <- (((n0*((1+(dhat*muhat))^(1/dhat))) - n)^2)
b <- (n*((1+(dhat*muhat))^(1/dhat)) - 1)
c <- (n*muhat)/(1+(dhat*muhat))
d <- (n^2)*(((log(1+(dhat*muhat)))-((dhat*muhat)/(1+(dhat*muhat))))^2)
e <- d/sig

score = a/(b-(c+e))
score_value[i] <- score

##### Compare chi square 1 #####

if (score > chi){
  rejects = rejects + 1
}
}
type1error1 = rejects/repeats
type1error1

##### bootstrap method #####

p_value = matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
sb_p = matrix (data = NA,nrow = bootstrap , ncol = repeats, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)

for (v in 1:repeats){

x <- rbinom(n*bootstrap, size = size_hat[v], mu=mu_hat[v])
xstar = matrix(x, nrow=n, ncol=bootstrap)

```

```

disp_hat_xstar = matrix (data = NA,nrow = bootstrap , ncol = 1, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)

mu_hat_xstar = matrix (data = NA,nrow = bootstrap , ncol = 1, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)

size_hat_xstar = matrix (data = NA,nrow = bootstrap , ncol = 1, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)

for (j in 1:bootstrap){
  y = xstar[,j]
  size_values_xstar <- seq(sz*(80/100),sz*(120/100),length.out = 1000)
  mu_values_xstar <- seq(0.1,7,length.out = 1000)

  G_xstar = matrix(0, length(size_values_xstar), length(mu_values_xstar))
  llf_xstar <- function(size_hat_xstar,u_hat_xstar){
    sum(dnbinom(y, size ,mu = u_hat_xstar , log = TRUE))
  }
  for (s in 1:length(size_values_xstar)){
    for (m in 1:length(mu_values_xstar)){
      size = size_values_xstar[s]
      mu = mu_values_xstar[m]
      l_xstar = llf_xstar(size,mu)
      G_xstar[s,m] = l_xstar
    }
  }

  size_hat_xstar[j] <- size_values_xstar[which(G_xstar == max(G_xstar), arr.ind =
TRUE)[1]]
  disp_hat_xstar[j] <- 1/size_hat_xstar[j]
  mu_hat_xstar[j] <- mu_values_xstar[which(G_xstar == max(G_xstar), arr.ind =
TRUE)[2]]
}

```

```

##### count n0 of bootstrap sample #####
n0_xstar = matrix (data = NA,nrow = bootstrap , ncol = 1, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)

for (i in 1:bootstrap){
  y = xstar[,i]
  n0 = 0
  for(j in 1:n){
    if (y[j] == 0){
      n0 = n0 + 1
    }
  }
  n0_xstar[i,1] <- n0
}
eq_xstar = matrix (data = NA,nrow = bootstrap , ncol = 1, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)

for(c in 1:bootstrap){
  total_xstar = matrix (data = NA,nrow = n, ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
  y = xstar[,c]
  muhat = mu_hat_xstar[c]
  dhat = disp_hat_xstar[c]
  mylist <- c()

  for (i in 1:n){
    for (t in 0 : (y[i]-1)){
      a = (1/dhat)+t
      mylist <- c(mylist,a)
      a <- a+1
    }
  }
}

```

```

ab <- ((sum(mylist))^-2)-(((dhat^2)*muhat)/(1+(dhat*muhat)))
total_xstar[i] <- ab
}
eq_xstar[c] <- sum(total_xstar)
}

##### Calculate P-value #####
sb = rep(0,bootstrap)
for (i in 1:bootstrap){
  y = xstar[,i]
  muhat = mu_hat_xstar[i]
  dhat = disp_hat_xstar[i]
  sig <- eq_xstar[i]
  n0 <- n0_xstar[i]

  a <- (((n0*((1+(dhat*muhat))^(1/dhat))) - n)^2)
  b <- (n*(((1+(dhat*muhat))^(1/dhat)) - 1))
  c <- (n*muhat)/(1+(dhat*muhat))
  d <- (n^2)*(((log(1+(dhat*muhat)))-((dhat*muhat)/(1+(dhat*muhat))))^2)
  e <- d/sig

  s = a/(b-(c+e))
  sb[i] <- s
}
sb_p[,v] <- sb

count <- 0
for (m in 1:bootstrap){
  if (sb[m] > score_value[v]){
    count = count + 1
  }
}

```

```

}
p_value[v] <- count/bootstrap
}
##### Type 1 error of bootstrap #####
rejects = 0
for (i in 1:repeats){
  if (p_value[i] < 0.05){

    rejects = rejects + 1
  }
}
print(rejects/repeats)

##### Save file of bootstrap applied with score test #####
#write.table(sb_p,file="sbp_D0.01_U1_N20.csv",sep=";",row.names=FALSE,col.name=F
ALSE)

----- Power -----
library("VGAM")
chi = qchisq(0.95,df=1)
u = 1
n = 20
sz = 1/0.01      # size = 1/dispersion
w = 0.1
repeats = 5000
rejects = 0
##### Generate data #####
data = matrix (data = NA,nrow = n, ncol = repeats, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
for (i in 1:repeats){
  data[,i] <- rzinegbin(n, size=sz, prob = NULL, munb = u, pstr0 = w)

```

```

}
##### Find MLE #####
disp_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
size_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats, ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
mu_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats, byrow = FALSE , dimnames = NULL)

for (j in 1:repeats){
  y = data[,j]
  size_values <- seq(sz*(80/100),sz*(120/100),length.out = 1000)
  mu_values <- seq(0.1,7,length.out = 1000)

  G = matrix(0, length(size_values), length(mu_values))
  llf <- function(size_hat,u_hat){
    sum(dzinegbin(y, size_hat, prob = NULL, munb = u_hat, pstr0 = w, log = TRUE))
  }
  for (s in 1:length(size_values)){
    for (m in 1:length(mu_values)){
      size = size_values[s]
      mu = mu_values[m]
      l = llf(size,mu)
      G[s,m] = l
    }
  }

  size_hat[j] <- size_values[which(G == max(G), arr.ind = TRUE)[1]]
  disp_hat[j] <- 1/size_hat[j]
  mu_hat[j] <- mu_values[which(G == max(G), arr.ind = TRUE)[2]]
}

```

```
nzero = matrix (data = NA, nrow = repeats, ncol = 1, byrow = FALSE, dimnames =
NULL)
```

```
for (i in 1:repeats){
```

```
  y = data[,i]
```

```
  n0 = 0
```

```
  for (j in 1:n){
```

```
    if(y[j]==0){
```

```
      n0 = n0+1
```

```
    }
```

```
  }
```

```
  nzero[i] <- n0
```

```
}
```

```
##### Calculate Score value #####
```

```
eq = matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
```

```
for(c in 1:repeats){
```

```
  total = matrix (data = NA,nrow = n, ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames = NULL)
```

```
  y = data[,c]
```

```
  muhat = mu_hat[c]
```

```
  dhat = disp_hat[c]
```

```
  mylist <- c()
```

```
  for (i in 1:n){
```

```
    for (t in 0 : (y[i]-1)){
```

```
      a = (1/dhat)+t
```

```
      mylist <- c(mylist,a)
```

```
      a <- a+1
```

```
    }
```

```
  ab <- ((sum(mylist))^(-2))-(((dhat^2)*muhat)/(1+(dhat*muhat)))
```



```

    total[i] <- ab
  }
  eq[c] <- sum(total)
}
score_value <- matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)
for (i in 1:repeats){
  y = data[,i]
  muhat = mu_hat[i]
  dhat = disp_hat[i]
  sig <- eq[i]
  n0 <- nzero[i]

  a <- (((n0*((1+(dhat*muhat))^(1/dhat))) - n)^2)
  b <- (n*((1+(dhat*muhat))^(1/dhat)) - 1)
  c <- (n*muhat)/(1+(dhat*muhat))
  d <- (n^2)*(((log(1+(dhat*muhat)))-((dhat*muhat)/(1+(dhat*muhat))))^2)
  e <- d/sig

  score = a/(b-(c+e))
  score_value[i] <- score

##### Compare chi square 1 #####

  if (score > chi){
    rejects = rejects + 1
  }
}
power = rejects/repeats
power

```

```
##### Save file for Bootstrap method of power #####
write.table(data,file="P0.1_D0.01_U1_N20.csv",sep=";",row.names=FALSE,col.name=FALSE)

##### Bootstrap method of power #####

library("VGAM")

chi = qchisq(0.95,df=1)
#-----
u = 1
n = 20
sz = 1/0.01
w = 0.1
repeats = 5000
rejects = 0
bootstrap = 1000
#-----
data <- read.csv("P0.1_D0.01_U1_N20.csv",header=FALSE)
#-----
disp_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
size_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats, ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
mu_hat = matrix (data = NA,nrow = repeats, byrow = FALSE , dimnames = NULL)

for (j in 1:repeats){
  y = data[,j]
  size_values <- seq(sz*(80/100),sz*(120/100),length.out = 1000)
  mu_values <- seq(0.1,7,length.out = 1000)

```

```

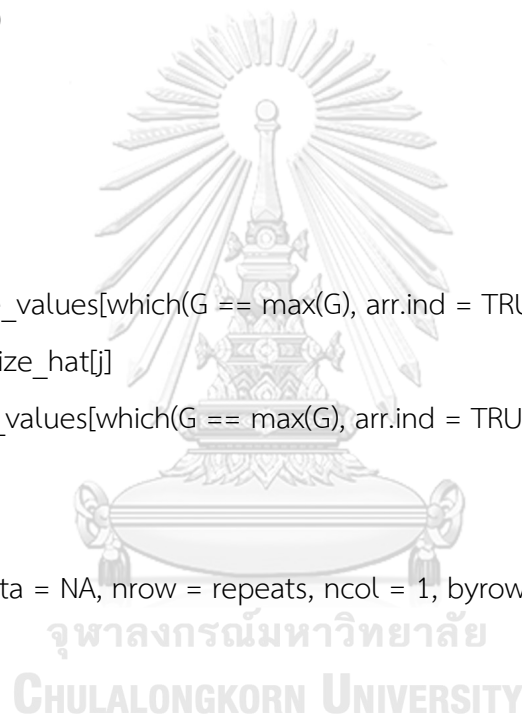
G = matrix(0, length(size_values), length(mu_values))
llf <- function(size_hat,u_hat){
  sum(dzinegbin(y, size_hat, prob = NULL, munb = u_hat, pstr0 = w, log = TRUE))
}
for (s in 1:length(size_values)){
  for (m in 1:length(mu_values)){
    size = size_values[s]
    mu = mu_values[m]
    l = llf(size,mu)
    G[s,m] = l
  }
}

size_hat[j] <- size_values[which(G == max(G), arr.ind = TRUE)[1]]
disp_hat[j] <- 1/size_hat[j]
mu_hat[j] <- mu_values[which(G == max(G), arr.ind = TRUE)[2]]
}

nzero = matrix (data = NA, nrow = repeats, ncol = 1, byrow = FALSE, dimnames =
NULL)

for (i in 1:repeats){
  y = data[,i]
  n0 = 0
  for (j in 1:n){
    if(y[j]==0){
      n0 = n0+1
    }
  }
}
nzero[i] <- n0
}


```



```
eq = matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
```

```
for(c in 1:repeats){
  total = matrix (data = NA,nrow = n, ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames = NULL)
  y = data[,c]
  muhat = mu_hat[c]
  dhat = disp_hat[c]
  mylist <- c()

  for (i in 1:n){
    for (t in 0 : (y[i]-1)){
      a = (1/dhat)+t
      mylist <- c(mylist,a)
      a <- a+1
    }
    ab <- ((sum(mylist))^-2)-(((dhat^2)*muhat)/(1+(dhat*muhat)))
    total[i] <- ab
  }
  eq[c] <- sum(total)
}
```



```
score_value <- matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE ,
dimnames = NULL)
```

```
for (i in 1:repeats){
  y = data[,i]
  muhat = mu_hat[i]
  dhat = disp_hat[i]
  sig <- eq[i]
  n0 <- nzero[i]
```

```

a <- (((n0*((1+(dhat*muhat))^(1/dhat))) - n)^2)
b <- (n*((1+(dhat*muhat))^(1/dhat)) - 1)
c <- (n*muhat)/(1+(dhat*muhat))
d <- (n^2)*(((log(1+(dhat*muhat)))-((dhat*muhat)/(1+(dhat*muhat))))^2)
e <- d/sig

score = a/(b-(c+e))
score_value[i] <- score
}
##### Read file of bootstrap applied with score test #####
sb_p <- read.csv("sbp_D0.01_U1_N20.csv",header=FALSE)

##### Calculate P-value #####
p_value = matrix (data = NA,nrow = repeats , ncol = 1, byrow = FALSE , dimnames =
NULL)
for(i in 1:repeats){
  count <- 0
  for (m in 1:bootstrap){
    if (sb_p[m,i] > score_value[i]){
      count = count + 1
    }
  }
  p_value[i] <- count/bootstrap
}
for (i in 1:repeats){
  if (p_value[i] < 0.05){
    rejects = rejects + 1
  }
}
print(rejects/repeats)

```

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	Siriyaporn Bunnasit
วัน เดือน ปี เกิด	8 July 1997
สถานที่เกิด	Chonburi
ที่อยู่ปัจจุบัน	419/4 Moo.5, Naklua, Banglamung, Chonburi, 20150

